

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ – ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΡΟΥΣ ΠΑΡΝΩΝΑ ΚΑΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ ΜΟΥΣΤΟΥ

ΕΤΟΣ 2012

Συντάκτες έκδοσης:

Πανταζή Αικατερίνη, Αναστασιάδη Αγνή, Αρβανίτης Διαμαντής

Τμήμα Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης & Δημοσιότητας

Επιμέλεια έκδοσης: Βαξεβανίδου Ζαφείρω

Εγκρίθηκε: με την υπ' αριθμ. 29/2012 απόφαση του Δ.Σ.

Άστρος, ΜΑΡΤΙΟΣ 2012

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Με την συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΟΡΟΥΣ ΠΑΡΝΩΝΑ
ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ ΜΟΥΣΤΟΥ

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΗΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

Περιοχές Natura 2000

Ζωνοποίηση Προστατευόμενης Περιοχής

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ – ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ

Αναγκαιότητα & Στόχοι

Δράσεις ανάδειξης

Ενημέρωση Κοινού

Δημοσιότητα – Διάχυση ενημέρωσης

Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση

Ημερίδες

Πρωτόθση συμμετοχικής διαδικασίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ & ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ

Στελέχωση

Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης

Εξοπλισμός Τμήματος

Εξοπλισμός Κέντρων Ενημέρωσης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ – ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2011

Ξεναγήσεις επισκεπτών

Ξεναγήσεις σχολείων

Εκδηλώσεις – Περιβαλλοντική ενημέρωση

Κατάρτιση – Επιμόρφωση προσωπικού

Δελτία τύπου

Πρόγραμμα περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης μαθητών

Επισκέψεις πεδίου-Καταγραφή ειδών

Δικτυακός Τόπος

Κοινωνική δικτύωση

Δράσεις εκτός Ε.Π.ΠΕΡ.Α.Α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2012

Ενημέρωση κοινού – Δημοσιότητα – Διάχυση ενημέρωσης

Συνεργασίες

Ημερίδες

Πρωτόθση συμμετοχικής διαδικασίας

Ξεναγήσεις επισκεπτών

Ξεναγήσεις σχολείων

Εκδηλώσεις – Περιβαλλοντική ενημέρωση

Κατάρτιση – Επιμόρφωση προσωπικού

Δελτία τύπου

Επισκέψεις πεδίου – Καταγραφή ειδών

Δικτυακός τόπος

Κοινωνική δικτύωση

Δράσεις εκτός Ε.Π.ΠΕΡ.Α.Α.

Σχέδιο Δράσης – Έκθεση αξιολόγησης Πεπραγμένων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κεφάλαιο 1

Η ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

ΟΡΟΣ ΠΑΡΝΩΝΑΣ ΚΑΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΣ ΜΟΥΣΤΟΥ

Ο Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού ιδρύθηκε με τους Νόμους 2742/1999 (ΦΕΚ 207Α/7-10-1999) και 3044/2002 (ΦΕΚ 197Α/27-08-2002), με σκοπό τη διοίκηση και διαχείριση της προστατευόμενης περιοχής του όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού. Η συγκρότηση του παρόντος Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης προκύπτει από την υπ' αριθμ. Υ.Α. 3946/2009 (ΦΕΚ/303/ΥΟΔΔ/14.7.2009) όπως αυτή τροποποιήθηκε με το υπ' αριθμ. ΦΕΚ 375/3-11-2011: Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 3946/3-7-2009 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού» (ΥΟΔΔ 303/2009), όπως ισχύει.

Ο Φορέας διοικείται από 11μελές Δ.Σ. που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Π.Ε.Κ.Α. και αποτελείται από εκπροσώπους υπουργείων, της αυτοδιοίκησης, τοπικών φορέων και περιβαλλοντικών οργανώσεων.

Στην περιοχή του Πάρνωνα υπάρχουν περισσότεροι από 15 τύποι οικοτόπων. Μερικοί από αυτούς είναι μοναδικοί ή ιδιαίτερα αξιολογοί για τον ελλαδικό και τον ευρωπαϊκό χώρο, όπως είναι οι εκτεταμένες δασικές εκτάσεις με μαύρη πεύκη, τα δάση με δενδρόκεδρο στη Μονή Μαλεβής, οι καστανέωνες στην Καστάνιτσα, η λιμνοθάλασσα Μουστού νότια του Άστρους, η χαράδρα του Δαφνώνα κ.ά.

Οι σημαντικότερες περιοχές στον Πάρνωνα είναι οι α) υγροτοπικές ζώνες και οι εκτάσεις με δενδρόκεδρους (πυκνές συστάδες και θαμνολίβαδα) β) εκτάσεις που έχουν χαρακτηριστεί ως σημαντικές για την χλωρίδα, οι οποίες είναι αποκλειστικά θαμνολίβαδα και γ) οι κορυφές του όρους Πάρνωνα οι οποίες εκτός από θαμνολίβαδα περιλαμβάνουν και χορτολίβαδα σε ένα μικρό οροπέδιο (Μπουρδάκης 2008).

Ο Υγροτόπος Μουστού περιλαμβάνει τους επιμέρους υγροτόπους που παλαιότερα συνδέονταν μεταξύ τους:

- Λιμνοθάλασσα Μουστού
- Χερσονήσι (παλιά κοίτη του Βρασιάτη κοντά στον ομώνυμο λόφο)
- Έλος των Κάτω Βερβένων, βόρεια του Παραλίου Άστρους

Και οι τρεις υγρότοποι έχουν σχηματιστεί από την δράση των ποταμών Τάνου και Βρασιάτη και από υπόγεια νερά (καρστικές πηγές). Οι ποταμοί φέρνουν πολλά φερτά, λόγω των μεγάλων κλίσεων των ανατολικών πλαγιών του Πάρνωνα. Τα φερτά δημιούργησαν δέλτα με τις αποθέσεις τους από τα οποία απέμειναν οι σημερινοί υγρότοποι (Goester 1993). Η λιμνοθάλασσα του Μουστού δέχεται γλυκά νερά από πηγή και θαλασσινό νερό από το κανάλι. Στην περιοχή φωλιάζουν ορισμένα προστατευόμενα είδη υδρόβιων και στρουθιόμορφων πουλιών αλλά η περιοχή είναι σημαντική κυρίως για την διαχείριση και τη μετανάστευση. Η περιοχή είναι επίσης σημαντική για την βίδα, ένα είδος πρόσφατα και αποτελεί έναν απομονωμένο βιώσιμο πληθυσμό (Μπουρδάκης 2008). Επίσης στην περιοχή του Μουστού και στις γύρω ρεματιές εντοπίζεται το τσακάλι, το οποίο απειλείται στην Ελλάδα με εξαφάνιση (Giannatos 2004).

Ο δρυπώδης άρκευθος (*Juniperus drupaceae*) είναι ένα ασιατικό είδος με μοναδική περιοχή εξάπλωσης στην Ευρώπη τις βόρειες πλαγιές του Πάρνωνα. Λόγω της μοναδικότητάς του προστατεύεται σε όλες τις περιοχές εξάπλωσής του.

Στις σημαντικές ζώνες περιλαμβάνονται επίσης και εκτάσεις με ορθοπλαγιές και πλαγιές με πολύ μικρή δενδρώδη ή θαμνώδη κάλυψη, όπως είναι αυτές στην χαράδρα της Έλυνας. Οι εκτάσεις αυτές

είναι πολύ σημαντικές καθώς περιλαμβάνουν τέσσερα στενά ενδημικά είδη της χλωρίδας, που απαντούν μόνο σ' αυτήν την περιοχή, και πολλά είδη σπάνιων χασμόφυτων.

Το σημαντικότερο στοιχείο της προστατευόμενης περιοχής είναι η σπάνια και στενά ενδημική χλωρίδα της, η οποία πρέπει να διατηρηθεί και να προστατευτεί από τον Φορέα Διαχείρισης.

Περιοχές NATURA 2000

Η Προστατευόμενη Περιοχή καταλαμβάνει έκταση 1.147.010 στρέμματα και περιλαμβάνει πέντε περιοχές που περιλήφθηκαν στον Επιστημονικό Κατάλογο εκ των οποίων οι τρεις εντάχθηκαν στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο "NATURA 2000" (ΤΚΣ: Τόποι Κοινοτικής Σημασίας):

- Περιοχή Παράλιου Άστρους και λίμνη Μουστού (κωδικός: GR 2520003)
- Όρος Οριώντας (κωδικός: GR 2520004)¹
- Μονή Ελώνης και Χαράδρα Λεωνιδίου (κωδικός: GR 2520005)
- Κορυφές όρους Πάρνωννα και περιοχή Μονής Μαλεβής (κωδικός: GR 2520006)
- Όρη Γιδοβούνι, Χιονοβούνι, Γαϊδουροβούνι, Κορακιά, Καλογεροβούνι, Κουλοχέρα & Περιοχή Μονεμβάσιας (κωδικός: GR 2540001)²

Ζωνοποίηση Προστατευόμενης Περιοχής

Η προστατευόμενη περιοχή του Όρους Πάρνωννα και Υγροτόπου Μουστού θεσμοθετήθηκε το φθινόπωρο του έτους 2010 με την έκδοση της ΚΥΑ 33999/6.09.2010 (ΦΕΚ353 Α.Α.Π.Π./6.09.2010) με σκοπό την προστασία της περιοχής ως εθνική φυσική κληρονομιά. Σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση «Καθορισμός χρήσεων όρων και περιορισμών δόμησης για την προστασία χερσαίων και υδάτινων εκτάσεων των Δήμων Βόρειας Κυνουρίας, Λεωνιδίου, Σκιρίτιδας και Απόλλωνος του Ν. Αρκαδίας, των Δήμων Θεραπνών, Οινούντος και Γερονθρών του Ν. Λακωνίας και των κοινοτήτων Κοσμά (Ν. Αρκαδίας) και Καρυών (Ν. Λακωνίας) της περιοχής όρους Πάρνωννα-υγροτόπου Μουστού» (η οποία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος) η προστατευόμενη περιοχή περιλαμβάνει τις εξής ζώνες προστασίας του Ν. 1650/1986:

Α. Περιοχές Απόλυτης προστασίας της Φύσης: εξαιρετικά ευαίσθητα οικοσυστήματα, βιότοποι ή οικότοποι σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της αυτοφυούς χλωρίδας ή της άγριας πανίδας, εκτάσεις που έχουν αποφασιστική θέση στον κύκλο ζωής σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της άγριας πανίδας.

α. Συστάδα Δενδρόκεδρου Μονής Μαλεβής (2.I): πρόκειται για την περιοχή γύρω από τη Μονή Μαλεβής και κυρίως νότια αυτής. Εδώ απαντά ένα από τα πιο αξιόλογα δάση με δενδρόκεδρο, όπου έκταση 740 στρ. σύμφωνα με το ΦΕΚ 121Δ/1980 έχει κηρυχθεί "Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης".

β. Υγρότοπος Μουστού (2.II): φιλοξενεί πολλά σπάνια, απειλούμενα και προστατευόμενα είδη παρυδάτιων και υδρόβιων πουλιών. Επιπλέον, είναι ο σημαντικότερος και ο μόνος αξιόλογος μεγέθους υγρότοπος στην ανατολική Πελοπόννησο και ο πρώτος που συναντούν προς το βορρά τα μεταναστευτικά πουλιά που ακολουθούν τις ανατολικές ακτές της Ελλάδας.

Σε αυτές τις περιοχές επιτρέπεται μόνο η επιστημονική έρευνα και καμία ανθρώπινη δραστηριότητα που έχει χαρακτήρα περιστασιακής ή μόνιμης παρέμβασης στο φυσικό περιβάλλον.

Β. Περιοχές προστασίας της Φύσης: πρόκειται για εκτάσεις οικολογικής ή βιολογικής σημασίας, στις οποίες προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον από δραστηριότητες και επεμβάσεις που είναι

¹ Περιοχή που έχει περιληφθεί μόνο στον Επιστημονικό Κατάλογο

² Η προστατευόμενη περιοχή περιλαμβάνει ένα πολύ μικρό κομμάτι αυτού του ΤΚΣ

δυνατό να μεταβάλλουν ή να αλλοιώσουν τη φυσική κατάσταση, σύνθεση ή εξέλιξη του. Στην προστατευόμενη περιοχή Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού περιλαμβάνονται οι παρακάτω:

α. Δάση ΔενδρόκεδρουΠραστού (3.I)

β. Δάση Δενδρόκεδρου Αγίου Βασιλείου-Πλατανακίου (3.II): Το κύριο χαρακτηριστικό και των δύο αυτών περιοχών είναι η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυώδουςάρκευθου, το οποίο σχηματίζει γύρω από τα χωριά πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

γ. Δάση ΔενδρόκεδρουΠαλαιοχωρίου (3.III): Χαρακτηριστική η παρουσία του σπάνιου και μοναδικού για την Ευρώπη δρυώδουςάρκευθου, δασικό είδος το οποίο σχηματίζει γύρω από τα χωριά πανέμορφα δάση μεγάλης οικολογικής αξίας.

δ. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Κορυφών Πάρνωνα (3.IV): Πρόκειται για μια μεγάλη, επιμήκη περιοχή με υψόμετρο άνω των 1.500μ., που περιλαμβάνει την κύρια κορυφογραμμή του Πάρνωνα, από τις κορυφές Μαλαβάζο (1.503 μ.) και Μεγάλη Τούρλα (1.935 μ.) στα βόρεια μέχρι την κορυφή Μαδαρή (1.685 μ.) στα νότια. Περιλαμβάνει σπάνια ενδημική χλωρίδα.

ε. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Μαζιάς-Κοντολινάς (3V): πρόκειται για μόνιμο Καταφύγιο Άγριας Ζωής με σημαντική πανίδα και χλωρίδα, και ένα φαράγγι ιδιαίτερου κάλλους.

στ. Σημαντική περιοχή χλωρίδας Αγίου Ιωάννη-Ορεινής Μελιγούς (3V.I): περιοχή ιδιαίτερα σημαντική για την χλωρίδα.

ζ. Περιοχή Χαράδρας Δαφνώνα και Μονών Ελώνης και Σίντζας (3.VII): Περιοχή με μεγάλη γεωμορφολογική αξία και ιδιαίτερα σημαντική για τη χλωρίδα της. Εδώ φυτρώνουν μερικά πολύ σπάνια είδη φυτών και είναι έντονη η παρουσία ορισμένων βραχόφιλων ειδών πουλιών και αρπακτικών.

η. Υγρότοπος Μουστού (4.1): Περιμετρικά της Περιοχής Απολύτου Προστασίας εκτίνεται η ζώνη Προστασίας του Υγροτόπου Μουστού, περιοχή ύψιστης σημασίας για την διατήρηση του υγροτόπου.

Επιτρέπονται αρκετές υφιστάμενες δραστηριότητες, οι οποίες δεν έχουν αρνητικές επιδράσεις στην προστατευόμενη περιοχή.

Γ. Περιοχές Προστασίας Ρεμάτων: Καθορίζονται οι γραμμικές περιοχές προστασίας κατά μήκος των ρεμάτων Δαφνώνα, Βρασιάτη και Τάνου και εκατέρωθεν των όχθων τους πλάτους 50 μέτρων.

Δ. Οι υπόλοιπες εκτάσεις εκτός των περιοχών Απόλυτης Προστασίας της Φύσης, των Περιοχών Προστασίας της Φύσης, της ζώνης Προστασίας Μουστού και των περιοχών με εγκεκριμένο σχέδιο πόλης: Πρόκειται για το σύνολο της προστατευόμενης περιοχής, το οποίο δεν εμπίπτει στην παραπάνω ζωνοποίηση. Περιλαμβάνει οικισμούς ή χωριά με ιδιαίτερη αξία και ενδιαφέρον, λόγω της ποιότητας των φυσικών και πολιτιστικών τους χαρακτηριστικών και παράλληλα προσφέρουν σημαντικές δυνατότητες για ανάπτυξη δραστηριοτήτων που εναρμονίζονται με την προστασία της φύσης και του τοπίου.

Επιτρέπονται σχεδόν όλες οι δραστηριότητες με ορισμένες ελάχιστες προϋποθέσεις.

Κεφάλαιο 2

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ – ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ

ΕΠΠΕΡΑΑ 2007-2013

Αναγκαιότητα & Στόχοι

Η προστατευόμενη περιοχή του Όρους Πάρνωνα – Υγροτόπου Μουστού λόγω του ότι καταλαμβάνει έκταση 1.147.000 στρεμμάτων κυρίως δασικού τύπου, περιλαμβάνει πολυάριθμα ιστορικά χωριά των οποίων οι κάτοικοι αναπτύσσουν δραστηριότητες που θα πρέπει να εναρμονίζονται με την προστασία της φύσης και του τοπίου. Κατά συνέπεια λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι στο χώρο της προστατευόμενης περιοχής υπάρχει έντονη ανθρώπινη δραστηριότητα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους (κτηνοτροφία, γεωργία, δενδροκομία, μελισσοκομία, συλλογή βοτάνων, λατόμηση μαρμάρων, υπηρεσίες τουρισμού, περιορισμένη βιομηχανική παραγωγή), πέραν των επισκεπτών που δέχεται κυρίως τις τουριστικές περιόδους, και το γεγονός ότι η ενημέρωση, εκπαίδευση και κατάρτιση του πληθυσμού είναι ανεπαρκής σε θέματα προστασίας των περιοχών ευθύνης του ΦΔΟΠΥΜ, δημιουργούνται προβλήματα ακατάλληλης συμπεριφοράς. Επίσης η εκπόνηση και εφαρμογή του Κανονισμού Διοίκησης και Λειτουργίας της ΠΠ καθώς και η τροποποίηση και εφαρμογή του Σχεδίου Διαχείρισης της ΠΠ που αναμένεται να υλοποιηθούν στο προσεχές μέλλον (στα πλαίσια του Ε.Π.ΠΕΡ.Α.Α. 2007-2013), θα περιγράψουν τους εξειδικευμένους περιορισμούς και στόχους που θα τεθούν για την προστασία της περιοχής, οι οποίοι πρέπει να γίνουν ευρέως γνωστοί μέσα από σωστά σχεδιασμένα έργα περιβαλλοντικής ενημέρωσης.

Η δράση αυτή λοιπόν καθίσταται απαραίτητη προκειμένου οι κάτοικοι και οι επισκέπτες του όρους Πάρνωνα-Υγροτόπου Μουστού να εξοικειωθούν με την ιδέα της προστατευόμενης περιοχής, με τους κανονισμούς και τους όρους που τη διέπουν, με τους στόχους που τίθενται α) για την προστασία και διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς και β) για τη βιώσιμη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, και να αποκτήσουν ενημέρωση και εκπαίδευση προς όφελος της προστασίας και της πρόληψης.

Ο Φορέας Διαχείρισης μέσω της υλοποίησης αυτής της δράσης στοχεύει επίσης στην ενίσχυση των συμμετοχικών διαδικασιών. Παράλληλα, θα γίνει προσέγγιση όλων των συναρμόδιων υπηρεσιών, των τοπικών συλλόγων και των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην προστατευόμενη περιοχή για την από κοινού υλοποίηση των στόχων που τίθενται από το διαχειριστικό σχέδιο της προστατευόμενης περιοχής. Τέλος, θα γίνει προσπάθεια προώθησης των προτάσεων οικοτουρισμού που θα προτείνει ο ΦΔ μέσω επιτόπιων επισκέψεων σε στοχευμένες ομάδες πληθυσμού και με μικρές εκδηλώσεις που θα διοργανώνονται είτε αποκλειστικά από τον ΦΔ είτε σε συνεργασία με τους τοπικούς συλλόγους ή/και την τοπική αυτοδιοίκηση.

Η αναγκαιότητα της δράσης αυτής εντοπίζεται στη γενικότερη προσπάθεια που έχει ξεκινήσει ο ΦΔ για την ενίσχυση της συμμετοχικότητας και της υιοθέτησης ενός εξωστρεφούς χαρακτήρα που αφουγκράζεται τις ανάγκες, τις προτάσεις και τις ιδέες της τοπικής και όχι μόνο κοινωνίας.

Η προκείμενη δράση στοχεύει στην επίλυση του προαναφερόμενου προβλήματος που αποτελεί η ελλιπής και αποσπασματική ενημέρωση των επισκεπτών της προστατευόμενης περιοχής. Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν ειδικές δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του κοινού που θα αποσκοπούν στα ακόλουθα:

1. Γενική ενημέρωση σχετικά με τους γενικούς όρους και κανονισμούς που έχουν καθοριστεί με το νομοθέτημα θεσμοθέτησης της ΠΠ και θα εξειδικευθούν με τον Κανονισμό Διοίκησης και Λειτουργίας της ΠΠ, καθώς επίσης με το σύνολο των ενεργειών και μέτρων που είναι απαραίτητα για την προστασία, οργάνωση και λειτουργία της και στοχεύει στην ανάδειξη όλων

- των αξιών και λειτουργιών της (οικολογικών, αισθητικών, ιστορικών, πολιτιστικών, οικονομικών κ),
2. Εξειδικευμένη ενημέρωση σχετικά με την σπουδαιότητα της χλωρίδας, της πανίδας, των οικοσυστημάτων και την ανάδειξη του κάλους των τοπίων της ΠΠ, και τη
 3. Συνεχή ενημέρωση του κοινού για τις δράσεις που διεξάγονται στο χώρο της ΠΠ.
 4. Ενδυνάμωση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, στην ενίσχυση της πολυγλωμίας και στην επίτευξη μιας θετικότερης αντιμετώπισης του ΦΔ ως προς το ρόλο του και τις αρμοδιότητές του, τόσο από την τοπική κοινωνία όσο και από τους εμπλεκόμενους φορείς.

Δράσεις ανάδειξης

Για το έτος 2012 θα πρέπει να γίνει η παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων που εφαρμόστηκαν για την ανάδειξη του χώρου της προστατευόμενης περιοχής και ακολούθως καταρτίζεται το παρόν **Ειδικό Σχέδιο Δράσης** για την ενημέρωση – ευαισθητοποίηση του κοινού. Το σχέδιο αυτό, περιλαμβάνει τον καθορισμό των ομάδων-στόχων, τον προσδιορισμό της αναγκαίας υποδομής υποστήριξης και της χωροθέτησής της, τα κατάλληλα μέσα που θα χρησιμοποιηθούν.

Ενημέρωση Κοινού

Η πληροφόρηση, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των ομάδων επισκεπτών, των κατοίκων της περιοχής και των εμπλεκόμενων φορέων, σε θέματα που αφορούν στην οικολογική και ιστορική-πολιτιστική αξία της περιοχής αλλά και στη συνεπαγόμενη ανάγκη προστασίας και διατήρησης της βιοποικιλότητας και των φυσικών και πολιτισμικών αξιών της προστατευόμενης περιοχής, μπορεί να βασιστεί σε μεγάλο βαθμό στην παραγωγή και την κατάλληλη χρήση και διανομή ποικίλου υλικού ενημέρωσης.

Από την έως τώρα εμπειρία του ΦΔΟΠΥΜ, οι επισκέπτες της προστατευόμενης περιοχής μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε πέντε ομάδες-στόχους:

1. **Δυνητικοί επισκέπτες:** σε αυτούς θα μοιράζονται οι οικοτουριστικοί οδηγοί που θα έχουν ως σκοπό την οικοτουριστική ανάπτυξη και προσέλκυση στην ΠΠ οικοτουριστών από την Ελλάδα και το εξωτερικό.
2. **Επισκέπτες Υγροτόπου Μουστού:** οι επισκέπτες αυτοί έρχονται προκειμένου να κάνουν πεζοπορία, ποδηλατική διαδρομή ή να παρατηρήσουν την ορνιθοπανίδα της περιοχής. Σε αυτούς θα μοιράζονται φυλλάδια που θα περιλαμβάνουν, α) την περιγραφή της μεγάλης οικολογικής και βιολογικής αξίας του υγροτόπου, της σπουδαιότητάς του για την ορνιθοπανίδα της ΠΠ (Περιοχή Απολύτου Προστασίας της Φύσης) καθώς επίσης, β) τα μέτρα προστασίας που λαμβάνονται και οι στόχοι που τίθενται, προκειμένου να μείνει αναλλοίωτη η φυσική κατάσταση, σύνθεση ή εξέλιξη του.
3. **Περιπατητικός τουρισμός:** οι επισκέπτες αυτοί συμμετέχουν σε περιπατητικές διαδρομές και μορφωτικές περιβαλλοντικές δραστηριότητες στις εκτεταμένες δασικές περιοχές της ΠΠ με την εξαιρετικά πλούσια χλωρίδα του Πάρνωνα. Σε αυτούς θα μοιράζονται οι εκδόσεις οδηγού χλωρίδας εμπλουτισμένες με κατάλληλο φωτογραφικό υλικό.
4. **Επισκέπτες Κέντρων Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης:** οι επισκέπτες αυτοί επιθυμούν να ξεναγηθούν στην προστατευόμενη περιοχή. Σε αυτούς θα μοιράζονται φυλλάδια με τα κύρια είδη οικοτόπων και προστατευόμενων ειδών και χάρτες με τις ζώνες προστασίας της ΠΠ.
5. **Κάτοικοι της περιοχής:** οι οποίοι θα ενημερώνονται γύρω από θέματα αναγόμενα στους διαχειριστικούς στόχους και στις δράσεις που υλοποιεί ο ΦΔ για την ΠΠ - όχι μόνο για την προστασία και διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς, αλλά και για τη βιώσιμη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής. Η ενημέρωση του πληθυσμού στοχεύει στη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και στην υποστήριξη της τοπικής ανάπτυξης, προκειμένου να διασφαλιστεί η ευημερία στην περιοχή.

Για την υποστήριξη της ενημέρωσης του κοινού θα αναρτηθούν ενημερωτικές πινακίδες για τη σωστή καθοδήγηση-ενημέρωση των επισκεπτών και την επισήμανση των ιδιαίτερων στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος καθώς και ένας Πίνακας Ανακοινώσεων για την ανάρτηση εγγράφων έξω από το Κέντρο Ενημέρωσης Άστρους όπου βρίσκεται και η έδρα του ΦΔΟΠΥΜ. Επίσης, το προσωπικό του ΦΔΟΠΥΜ θα φροντίσει για τη συνεχή ενημέρωση και επικαιροποίηση του δικτυακού του τόπου.

Το πρόγραμμα της ενημέρωσης κοινού βασίζεται ουσιαστικά στο εξειδικευμένο και κατάλληλα καταρτισμένο στελεχιακό δυναμικό του Φορέα Διαχείρισης, το οποίο θα αναλάβει την ενημέρωση του κοινού σχετικά με τους περιορισμούς που ισχύουν στην προστατευόμενη περιοχή, τα κύρια διαχειριστικά μέτρα που υλοποιούνται και κάθε πληροφορία που συμβάλλει στη διατήρηση του περιβάλλοντος (καθαριότητα χώρου, θόρυβος, κλπ). Οι ενεργούντες της ενημέρωσης κοινού θα ελέγχουν και θα καταγράφουν τις δραστηριότητες και την κίνηση των επισκεπτών.

Δημοσιότητα – Διάχυση ενημέρωσης

Η πληροφόρηση, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σε θέματα που αφορούν στην οικολογική και ιστορική-πολιτιστική αξία της περιοχής, άρα και στη συνεπαγόμενη ανάγκη προστασίας και διατήρησης της, μπορεί να βασιστεί σε μεγάλο βαθμό και στην προώθηση κατάλληλων ενεργειών προβολής.

Για την ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού ο ΦΔ θα δημιουργήσει σχετικές καταχωρήσεις, ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά σποτ για την προβολή της οικολογικής αξίας και της ΠΠ του έργου του.

Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση

Για τη διαφύλαξη και διατήρηση των προστατευόμενων αντικειμένων, προβλέπεται να θεσμοθετηθούν, εκτός από τον Κανονισμό διοίκησης και λειτουργίας, κανόνες για τη διαχείριση των επισκεπτών. Η διαχείριση των επισκεπτών απαιτεί σχεδιασμό και τη διενέργεια λεπτομερούς μελέτης των επισκεπτών της περιοχής (αριθμός επισκεπτών, τυπολογία, προτιμήσεις, απαιτήσεις, κλπ), ανάλυση των γνωρισμάτων των επισκεπτών, των προτύπων επισκεψιμότητας και των επιπτώσεών τους στην περιοχή, των προσδοκιών των επισκεπτών και του βαθμού πλήρωσής τους, καθώς και παρακολούθησης και αξιολόγησης της διαδικασίας επισκεψιμότητας.

Εκτός από τη λήψη μέτρων και την τήρηση κανόνων είναι πολύ σημαντικό να γίνει συνείδηση του καθενός ότι η προστασία του περιβάλλοντος και συγκεκριμένα της προστατευόμενης περιοχής Όρους Πάρνωννα και Υγροτόπου Μουστου είναι υπόθεση και υποχρέωση όλων μας. Το χρησιμότερο εργαλείο για την ευαισθητοποίηση του κοινού είναι η περιβαλλοντική ενημέρωση.

Ο ΦΔ έχει αντιληφθεί τη σημασία και την αναγκαιότητα της Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης και σκοπεύει να συντάξει υλικό και να συμβάλει σε **πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης**. Το πρόγραμμα θα απευθύνεται σε μαθητές Α' βάθμιας και Β' βάθμιας εκπαίδευσης και φοιτητές με αντικείμενο το περιβάλλον. Μπορούν να συμμετάσχουν και διάφορες άλλες ομάδες – στόχοι (πχ πολιτιστικοί, ορειβατικοί σύλλογοι).

Στο πλαίσιο των παραπάνω δράσεων θα παρουσιάζονται τα βασικά χαρακτηριστικά της προστατευόμενης περιοχής, η ανάγκη για προστασία και ανάδειξη της χλωρίδας, της πανίδας και των φυσικών οικοτόπων, οι διαχειριστικοί στόχοι, οι ανθρωπογενείς πιέσεις, ενώ θα ενθαρρύνεται η οργάνωση ερευνών από μαθητές και φοιτητές, αλλά και η οργάνωση δραστηριοτήτων παιδαγωγικού χαρακτήρα στην περιοχή.

Ημερίδες

Η διοργάνωση πέντε θεματικών ημερίδων και μίας διημερίδας που θα έχουν ως στόχο τη γνωριμία του ευρύτερου κοινού με την πανίδα, τη χλωρίδα και τους φυσικούς οικοτόπους της περιοχής και η

διοργάνωση μίας ημερίδας με θέματα α) την γενική παρουσίαση της ΠΠΟΠΥΜ και β) τις δυνατότητες που προσφέρουν οι φυσικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες της ΠΠ για την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως ο οικοτουρισμός και ο αγροτουρισμός. Οι ενέργειες αυτές κρίνονται απαραίτητες σε μια προσπάθεια α) ενημέρωσης και κατάρτισης του πληθυσμού και των επισκεπτών γύρω από θέματα αναγόμενα στην διατήρηση των προστατευτέων αντικειμένων στις περιοχές ευθύνης του ΦΔ και β) ανάπτυξης και προώθησης των εναλλακτικών μορφών τουρισμού και της κοινωνικοοικονομικής ευημερίας της ευρύτερης περιοχής, μέσω της ανταλλαγής των επιστημονικών απόψεων αλλά και της ανάδειξης των καλών πρακτικών εφαρμογής σε άλλες προστατευόμενες περιοχές.

Πρώθηση συμμετοχικής διαδικασίας

Οι στόχοι της δράσης αυτής αφορούν στην ενημέρωση για τις δράσεις που λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο της λειτουργίας του Φορέα Διαχείρισης, στην ενημέρωση για τους περιορισμούς που θέτει η εθνική και κοινοτική νομοθεσία αναφορικά με την προστασία της περιοχής, στην κατάρτιση για μεθόδους ορθής πρακτικής αναφορικά με την άσκηση ανθρώπινων δραστηριοτήτων, στην προώθηση προγραμμάτων δράσης και διαχειριστικών μέτρων στο πλαίσιο της δημιουργίας ενός νέου μοντέλου ανάπτυξης βασισμένο στην αρχή της αειφορίας. Θα οργανώνονται αποκλειστικά από το προσωπικό του ΦΔ ή σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές. Επιπλέον, η εν λόγω δράση στοχεύει στη δημιουργία σχέσεων εμπιστοσύνης και αλληλεγγύης και στην καλλιέργεια συμμετοχικών διαδικασιών στη λήψη αποφάσεων για την προστασία της περιοχής.

Οργάνωση εθελοντικής δομής

Στόχος του προγράμματος εθελοντισμού είναι η δημιουργία, οργάνωση και εκπαίδευση ομάδας εθελοντών για την προστασία της περιοχής και η ανάπτυξη σταθερών συνεργασιών με υφιστάμενες ομάδες εθελοντών. Η ομάδα των εθελοντών θα λάβει από το προσωπικό του ΦΔ την κατάλληλη κατάρτιση ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες του ΦΔ για προγραμματισμένες ή έκτακτες δράσεις. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην προσέγγιση και ενεργοποίηση των κατοίκων της περιοχής, οι οποίοι και μπορούν να ανταποκριθούν πιο άμεσα σε κάλεσμα του ΦΔ. Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, προβλέπονται να υλοποιηθούν ημερίδες, σεμινάρια εκπαίδευσης, διοργάνωση συναντήσεων με την τοπική κοινωνία, δημιουργία ηλεκτρονικής βάσης με τα στοιχεία των εθελοντών, διοργάνωση τακτικών εθελοντικών δράσεων.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι κατόπιν της αποτίμησης των καταστροφικών πυρκαγιών του Αυγούστου 2007 στην Πελοπόννησο, όπου υπολογίστηκε ότι κάηκαν συνολικά 43.989 στρέμματα εντός της προστατευόμενης περιοχής (το 3,8% του συνόλου της), η ενεργοποίηση – κινητοποίηση της τοπικής κοινωνίας για την αντιμετώπιση κάθε είδους φυσική καταστροφή με άξονα τη συγκρότηση ομάδων εθελοντών είναι η πλέον αποτελεσματική λύση για τη μακροπρόθεσμη διατήρηση των πόρων της ΠΠ.

Κεφάλαιο 3

ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ & ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ

Στελέχωση

Το τμήμα Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης & Δημοσιότητας είναι στελεχωμένο με τέσσερα άτομα, μία Περιβαλλοντολόγο ΠΕ, η οποία είναι και η Υπεύθυνη του Τμήματος, μία Ξεναγό ΤΕ και δύο Ξεναγούς ΔΕ.

Η Περιβαλλοντολόγος ΠΕ ευθύνεται για την αποδοτική λειτουργία και εκτέλεση των εργασιών που αναλαμβάνει το Τμήμα και προβαίνει σε κάθε ενέργεια και μέτρο που προωθεί την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία του. Ειδικότερα, εισηγείται προς το Διευθυντή για:

- τα προγράμματα δράσης του Τμήματος.
- πρωτοβουλίες και ενέργειες για την ανάπτυξη και την προώθηση των εργασιών του Τμήματος στα πλαίσια του αντικειμένου του.
- την ανάπτυξη συγκεκριμένων συνεργασιών με τρίτους φορείς για την από κοινού ανάληψη δράσεων που αφορούν στο Τμήμα. (Επεξεργασία των προτάσεων από απόψεως κόστους, αναγκαίου προσωπικού και οικονομικών πόρων για την υλοποίηση των δράσεων αυτών).
- ενέργειες και μέτρα για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του Τμήματος.
- κάθε άλλο θέμα που ο Υπεύθυνος του Τμήματος θεωρεί ότι πρέπει να επικυρωθεί από το Διευθυντή ή που ο Διευθυντής αναθέτει τη μελέτη και εισήγηση στον Υπεύθυνο Τμήματος.

Επίσης,

- Μεριμνά για την αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή των αποφάσεων του Διευθυντή που απορρέουν από τις προηγούμενες εισηγήσεις,
- Ενημερώνει τον Διευθυντή για την πορεία υλοποίησης των έργων/ εργασιών του Τμήματος.
- Συμμετέχει προσωπικά στην υλοποίηση των έργων/εργασιών του Τμήματος.
- Συμμετέχει στο Συμβούλιο Προγραμματισμού & Συντονισμού.
- Παρακολουθεί, συντονίζει και ελέγχει τις εργασίες που αναλαμβάνει το προσωπικό του Τμήματος.
- Ελέγχει και ευθύνεται για την υλοποίηση των έργων/ εργασιών που αναλαμβάνει το Τμήμα μέσα στα προγραμματισμένα χρονικά όρια και μέσα στα προγραμματισθέντα οικονομικά μεγέθη.
- Μεριμνά για την εφαρμογή από το Τμήμα των κάθε είδους οργανωτικών και διοικητικών διαδικασιών που απορρέουν από τους Κανονισμούς και τα συστήματα λειτουργίας που έχει θεσπίσει ο Φορέας.
- Μεριμνά για την αξιολόγηση, την ανάπτυξη και τη ναξιοποίηση των γνώσεων, των ικανοτήτων και των εμπειριών των στελεχών του Τμήματος, καθώς και για την διαμόρφωση στο Τμήμα καλών εργασιακών σχέσεων.
- Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατίθεται από το Δ.Σ. και από το Διευθυντή ή προβλέπεται από τους Κανονισμούς του Φορέα.

Οι Ξεναγοί είναι υπεύθυνοι για τη λειτουργία των τριών Κέντρων Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης. Το αντικείμενο της εργασίας τους είναι:

1. Υπεύθυνοι Λειτουργίας, οργάνωσης και εξοπλισμού των Κέντρων Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρους, Αγίου Πέτρου και Καστάνισσας

2. Αποτελούν στελέχη του Τμήματος Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης και Δημοσιότητας. Οι αρμοδιότητες του τμήματος αναφέρονται αναλυτικά στον «Κανονισμό λειτουργίας υπηρεσιών και του προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού» [Υ.Α. υπ' αριθμ. 21393 Υ.Α. (ΦΕΚ747/Β/21-6-2006)].

Συνοπτικά παρουσιάζονται οι κύριες αρμοδιότητες του Τμήματος:

- Λειτουργίες προγραμματισμού, οργάνωσης και υλοποίησης σχεδίων διασφάλισης οικονομικών πόρων
 - Λειτουργίες προσέλκυσης/πληροφόρησης επισκεπτών
 - Λειτουργίες περιβαλλοντικής ενημέρωσης/εκπαίδευσης
 - Λειτουργίες προβολής, δημοσιότητας, δημοσίων σχέσεων
 - Έκδοση αδειών ξενάγησης/χορήγηση σήματος ποιότητας
 - Σχεδιασμού και οργάνωσης προγραμμάτων εθελοντών
 - Προώθηση και διακίνηση ενημερωτικού υλικού του Φορέα Διαχείρισης και ανάληψη πρωτοβουλιών για τη δημιουργία νέου υλικού.
3. Λειτουργίες υποδοχής/ξενάγησης επισκεπτών: Οργάνωση και εφαρμογή οικοτουριστικών προγραμμάτων.
 4. Προώθηση και υποστήριξη της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στα σχολεία της περιοχής.
 5. Διοργάνωση συνεδρίων, σεμιναρίων, διαλέξεων, ημερίδων, συναντήσεων, εκθέσεων και άλλων εκδηλώσεων πληροφόρησης και δημοσιότητας.
 6. Διαχείριση και εμπλουτισμός του δικτυακού τόπου του Φορέα Διαχείρισης.
 7. Υποστήριξη του λοιπού επιστημονικού για την υλοποίηση των δράσεων στα πλαίσια του Ε.Π.ΠΕΡ.Α.Α.
 8. Συνεργασία με άλλους φορείς, όπως πυροσβεστική υπηρεσία, ΟΤΑ, δασική υπηρεσία, κυνηγετικούς συλλόγους ή ομάδες εθελοντών κ.λπ., κατόπιν εντολής του Γενικού Συντονιστή.
 9. Εξωτερικές εργασίες του Φορέα που τυχόν θα του ανατεθούν από τον εκάστοτε προϊστάμενο του στα πλαίσια υλοποίησης του Ε.Π.ΠΕΡ.Α.Α.
 10. Συνεργασία με τα μέλη του Φορέα και τις λοιπές επιτροπές του Δ.Σ. για την διεκπεραίωση των υποέργων του Ε.Π.ΠΕΡ.Α.Α.
 11. Οποιαδήποτε εργασία και αρμοδιότητα ανατεθεί στον εργαζόμενο από τον Υπεύθυνο του Τμήματος Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης και Δημοσιότητας ή τον Γενικό Συντονιστή ή τον Πρόεδρο του Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού, για την υλοποίηση γενικότερων δράσεων και έργων, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων του Φορέα για την εύρυθμη λειτουργία του και την ολοκλήρωση του έργου Ε.Π.ΠΕΡ.Α.Α.

Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης

Τα Κέντρα Ενημέρωσης απευθύνονται κυρίως σε μη εξειδικευμένο κοινό και σε επισκέπτες κάθε ηλικίας. Κύριος στόχος είναι η ενημέρωσή τους για τη σημασία της Προστατευόμενης Περιοχής, για τις αξίες και τις φυσικές λειτουργίες της και για την πανάρχαια και αδιάλειπτη ανθρώπινη παρουσία στον Πάρνωνα. Σκοπός είναι ο επισκέπτης να γνωρίσει από κοντά την προστατευόμενη περιοχή, χωρίς να βλάψει τα ευαίσθητα φυσικά οικοσυστήματα, να κατανοήσει ότι η φύση αποτελεί κομμάτι της ζωής του και ότι πρέπει να διαφυλαχθεί για τις επόμενες γενεές.

Στους χώρους των Κέντρων Ενημέρωσης ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα μέσω του εκθεσιακού και ενημερωτικού υλικού, α) να γνωρίσει τα αξιόλογα οικολογικά και πολιτισμικά στοιχεία της περιοχής και να ενημερωθεί για το ρόλο του Φορέα Διαχείρισης στην προστατευόμενη περιοχή όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού, β) να ενημερωθεί για τις Περιοχές Απόλυτης Προστασίας και τα Τοπία Φυσικού Κάλλους, για τα σπάνια και ενδημικά φυτά και τα είδη προς εξαφάνιση και γ) να πληροφορηθεί για τοποθεσίες με ιδιαίτερο ιστορικό, θρησκευτικό και αρχαιολογικό ενδιαφέρον αλλά και για προβλήματα που υποβαθμίζουν την προστατευόμενη περιοχή, όπως είναι οι πυρκαγιές, η επέκταση οικισμών, η λαθροθηρία κ.α.

Στα Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης του Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρωννα και Υγροτόπου Μουστού υλοποιούνται προγράμματα ξενάγησης και είναι επισκέψιμα εργάσιμες ημέρες, αλλά και σαββατοκύριακα και αργίες κατόπιν ραντεβού, για απλές επισκέψεις ή επισκέψεις σχολείων στο πλαίσιο της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Η επίσκεψη πραγματοποιείται χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση, διαμορφώνεται ανάλογα με τις ηλικίες και τα ενδιαφέροντα της ομάδας και μπορεί να περιλαμβάνει:

Α. Ξενάγηση στα Κέντρα Πληροφόρησης, στους ειδικά διαμορφωμένους χώρους με εκθεματικές επιφάνειες και ενημερωτικό υλικό, για μια συνολική παρουσίαση της προστατευόμενης περιοχής,

Β. Περιήγηση στην προστατευόμενη περιοχή, σε ειδικά επιλεγμένες διαδρομές, για γνωριμία με τους 15 τύπους οικοτόπων, μερικοί από τους οποίους μοναδικοί (π.χ. η περιοχή δάσους με δρυπώδη άρκευθο γύρω από την Μονή Μαλεβής στον Άγιο Πέτρο Κυνουρίας που έχει κηρυχθεί από το 1980 «Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης») ή ιδιαίτερα αξιόλογοι για τον ελλαδικό και τον ευρωπαϊκό χώρο, όπως οι παράκτιοι υγρότοποι με προεξάρχουσα τη λιμνοθάλασσα Μουστού, οι εκτεταμένοι καστανεώνες και τα δάση της μαύρης πεύκης.

Γ. Θεματικές παρουσιάσεις για το μεγαλύτερο πλούτο της περιοχής τη χλωρίδα, με έναν πολύ μεγάλο αριθμό σημαντικών ειδών φυτών, πολλά από τα οποία είναι ενδημικά, σπάνια ή απειλούμενα, όταν υλοποιούνται αντίστοιχα προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης,

Δ. Επιλεγμένες δραστηριότητες όπως πεζοπορίες σε μονοπάτια της προστατευόμενης περιοχής και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που θα στοχεύουν στη γνωριμία με την φύση.

Στο πλαίσιο του προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης των σχολείων και σε συνεργασία με τους υπεύθυνους καθηγητές, οι μαθητές όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων θα έχουν τη δυνατότητα να ενημερωθούν για τη σημασία της προστατευόμενης. Επιπλέον, για χρήση στην τάξη και για την προετοιμασία των μαθητών πριν την επίσκεψη στην προστατευόμενη περιοχή, υπάρχει η δυνατότητα να αποσταλεί πληροφοριακό υλικό από τη βιβλιοθήκη του Φορέα Διαχείρισης (σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή) για τον εκπαιδευτικό καθώς και δραστηριότητες σε φύλλα εργασίας για τους μαθητές (Δημοτικού & Γυμνασίου) που δανείζεται απευθείας στα σχολεία κατόπιν συνεννόησης με το Φορέα Διαχείρισης.

Ξεναγήσεις στα Κέντρα πραγματοποιούνται επίσης και σε ομάδες τρίτων, όπως φοιτητές, Σύλλογοι και επισκέπτες της περιοχής.

Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρους Κυνουρίας

Το Κέντρο Ενημέρωσης Άστρους βρίσκεται στη μία από τις δύο κύριες εισόδους στην περιοχή του Πάρωννα (παραθαλάσσια είσοδος από Ναύπλιο) πλησίον της Περιοχής Απολύτου Προστασίας της Φύσης (Υγρότοπος Μουστού) και ενημερώνει τους επισκέπτες για τον Πάρωννα με έμφαση στον υγρότοπο του Μουστού. Στους χώρους του Κέντρου λειτουργεί Αίθουσα Έκθεσης Ερμηνείας Περιβάλλοντος με θεματικό πεδίο τον υγρότοπο.

Η περιοχή του υγροτόπου Μουστού είναι ιδιαίτερα σημαντική καθώς φιλοξενεί πολλά σπάνια, απειλούμενα και προστατευόμενα είδη παρυδάτιων και υδρόβιων πουλιών. Η σημασία του αφορά βασικά στη χρήση του ως σταθμού ξεκούρασης και ανεφοδιασμού τους κατά τις μεταναστεύσεις. Επιπλέον, είναι ο σημαντικότερος και ο μόνος αξιόλογος μεγέθους υγρότοπος στην ανατολική Πελοπόννησο και ο πρώτος που συναντούν προς το βορρά τα μεταναστευτικά πουλιά που ακολουθούν τις ανατολικές ακτές της Ελλάδας, που αν και είναι σχετικά μικρός (έχουν απομείνει 1.600 περίπου στρέμματα), παρουσιάζει μεγάλη ποικιλία επιμέρους υγροτοπικών ενδιαιτημάτων και ειδών. Άλλη αντίστοιχη σημαντική περιοχή για την ορνιθοπανίδα ή και την υπόλοιπη πανίδα, δεν έχει εντοπιστεί στον Πάρωννα.

Σε αυτή την περιοχή επιτρέπεται μόνο η επιστημονική έρευνα και καμία ανθρώπινη δραστηριότητα που έχει χαρακτήρα περιστασιακής ή μόνιμης παρέμβασης στο φυσικό περιβάλλον.

Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Αγίου Πέτρου Κυνουρίας

Το Κέντρο Ενημέρωσης Αγίου Πέτρου βρίσκεται στη μία από τις δύο κύριες εισόδους στην περιοχή του Πάρνωνα (ορεινή είσοδος από Σπάρτη και από Τρίπολη) πλησίον της Περιοχής Απολύτου Προστασίας της Φύσης (Συστάδα Δενδρόκεδρου Μονής Μαλεβής). Η προσέγγιση στο Κέντρο μπορεί να γίνει επίσης μέσω Άστρους.

Το Κέντρο ενημερώνει τους επισκέπτες για τον Πάρνωνα με έμφαση στο ορεινό τμήμα. Στους χώρους του λειτουργεί Αίθουσα Έκθεσης Ερμηνείας Περιβάλλοντος με θεματικό πεδίο τα ενδημικά και σπάνια είδη χλωρίδας και πανίδας του Πάρνωνα.

Η περιοχή αυτή είναι από περιβαλλοντική άποψη αξιόλογη και έχει αναγνωριστεί ως ιδιαίτερα σημαντική εξαιτίας του σπάνιου Δάσους με δρυπώδη άρκευθο ή δενδρόκεδρο (*Juniperus drupacea*) γύρω από τη Μονή Μαλεβής. Και σε αυτή την περιοχή επιτρέπεται μόνο η επιστημονική έρευνα και καμία ανθρώπινη δραστηριότητα που έχει χαρακτήρα περιστασιακής ή μόνιμης παρέμβασης στο φυσικό περιβάλλον.

Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Καστάνιτσας Κυνουρίας

Το Κέντρο Ενημέρωσης Καστάνιτσας βρίσκεται στο εσωτερικό του ορεινού όγκου του Πάρνωνα, σε περίπου ίση απόσταση από τις δύο κύριες εισόδους της προστατευόμενης περιοχής (Αγ. Πέτρος: ορεινή είσοδος από Σπάρτη, Άστρος: είσοδος από Ναύπλιο) και έχει αντικείμενο κυρίως τη χρήση των ορεινών οικοσυστημάτων από τον άνθρωπο.

Ο οικισμός της Καστάνιτσας έχει χαρακτηριστεί ως Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους. Στους χώρους του Κέντρου λειτουργεί Αίθουσα Έκθεσης Ερμηνείας Περιβάλλοντος με θεματικό πεδίο τη μακρόχρονη παρουσία του ανθρώπου στον Πάρνωνα.

Εξοπλισμός Τμήματος

Ο υλικός εξοπλισμός που διαθέτει το Τμήμα Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης και Δημοσιότητας που αφορά στο έμπυχο δυναμικό του, περιλαμβάνει πάγια καθώς και προμήθειες υλικών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

Εκτός από το έντυπο υλικό ενημέρωσης ευαισθητοποίησης, τα ραδιοτηλεοπτικά σποτ, καθώς και τις πινακίδες πληροφόρησης, τα οποία περιγράφονται αναλυτικά στο κεφάλαιο 5 (παρ. Ενημέρωση κοινού – Πληροφόρηση – Διάχυση Ενημέρωσης) ο πάγιος εξοπλισμός που έχει ήδη προμηθευτεί και διαθέτει το Τμήμα, και ο οποίος έχει καταταχθεί στα τρία Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης, περιλαμβάνει συνοπτικά:

- δύο τηλεοράσεις
- φορητούς και σταθερούς Η/Υ
- τέσσερα κινητά τηλέφωνα
- ένα όχημα τύπου jeep
- τηλεσκόπιο και πέντε ζευγάρια κιάλια
- έγχρωμο φωτοτυπικό μηχάνημα
- έγχρωμο εκτυπωτή
- εκτυπωτή τύπου Plotter
- συσκευή αναπαραγωγής DVD
- δύο συσκευές αναπαραγωγής πολυμέσων (mediaplayers).
- βιβλία και επιστημονικά συγγράμματα
- οδηγούς αναγνώρισης πουλιών
- φορητή συσκευή προβολής (projector)
- τρεις φωτογραφικές μηχανές PocketCompact
- τρίποδο/α τηλεσκοπίου και φωτογραφικών μηχανών
- βιντεοκάμερα καταγραφής υψηλής ανάλυσης HD

Εξοπλισμός Κέντρων Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης

Στους χώρους των τριών Κέντρων Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης λειτουργεί Αίθουσα Έκθεσης Ερμηνείας Περιβάλλοντος. Η Έκθεση συνδυάζει τη σύγχρονη τεχνολογία με τα κλασσικά μέσα παρουσίασης, με σκοπό να αναδείξει ότι πιο αξιόλογο έχει η περιοχή και να μεταδώσει το μήνυμα της διατήρησης των φυσικών οικοτόπων, καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας. Πληροφορεί και προβληματίζει τον επισκέπτη σχετικά με το φυσικό περιβάλλον του Πάρνωνα και τον τρόπο που σχετίζεται ο άνθρωπος με αυτό. Το εκθεσιακό υλικό παρουσιάζεται σε αυτόνομες ενότητες και με την κατάλληλη δομή ώστε να γίνεται κατανοητό από τους επισκέπτες, ανεξάρτητα από τη φορά που αυτοί κινούνται ή από το αν συνοδεύονται από ειδικευμένο ξεναγό. Ο εξοπλισμός των αιθουσών περιλαμβάνει εκθεματικές επιφάνειες, που είναι διαμορφωμένες σε ενιαίο ύψος και συνδυάζουν σύντομα κείμενα με ποικίλες εικόνες (φωτογραφίες, σχέδια, χάρτες, κ.ά.). Οι χώροι των Κέντρων εξυπηρετούν τις ανάγκες ενημέρωσης μεμονωμένων ατόμων ή ομάδων μέχρι 30 άτομα.

Το **Κέντρο του Άστρους** έχει θεματικό πεδίο τον υγρότοπο. Περιλαμβάνει επιπλέον τρισδιάστατη μακέτα της περιοχής του υγροτόπου Μουστού και τμήματος του Πάρνωνα ως την κύρια κορυφή που παρουσιάζει το ανάγλυφο της περιοχής, τη φυτοκάλυψη και άλλα στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και βασικά στοιχεία του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος (οικισμούς, μοναστήρια, αρχαιολογικούς χώρους κ.α.).

Το **Κέντρο του Αγίου Πέτρου** έχει θεματικό πεδίο το σπάνιο είδος του δενδρόκεδρου (*Juniperus drupacea*), τα ενδημικά και σπάνια είδη χλωρίδας του Πάρνωνα. Η τρισδιάστατη μακέτα της περιοχής που υπάρχει παρουσιάζει το ανάγλυφο της περιοχής, τη φυτοκάλυψη και άλλα στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος.

Το **Κέντρο της Καστάνισας** έχει θεματικό πεδίο την μακρόχρονη παρουσία του ανθρώπου στον Πάρνωνα, την καλή προσαρμογή του στις τοπικές συνθήκες και την επίδρασή του στα φυτά και τα ζώα, καθώς την ανάγκη διατήρησης της φυσικής και της πολιτιστικής κληρονομιάς του Πάρνωνα. Επίσης, παρουσιάζονται βασικές οικολογικές και βιολογικές έννοιες και στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής.

Οι χώροι των Κέντρων εξυπηρετούν τις ανάγκες ενημέρωσης μεμονωμένων ατόμων ή ομάδων. Οι τοίχοι εξασφαλίζουν ευρείς και ενιαίους χώρους για την ανάρτηση εκθεματικών επιφανειών και είναι απαλλαγμένοι από παράθυρα σε λειτουργία, σώματα κεντρικής θέρμανσης (καλοριφέρ), διακόπτες, πρίζες κ.λπ. Οι εκθεματικές επιφάνειες φωτίζονται από φωτιστικά σώματα κατάλληλα επιλεγμένα και τοποθετημένα. Οι παροχές ρυθμίζονται από κεντρικούς διακόπτες και ικανοποιούν τις ανάγκες για γενικό και ειδικό φωτισμό (φωτισμό της αίθουσας και φωτισμό των επιμέρους εκθεμάτων).

Κεφάλαιο 4

ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ – ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2011

Κατά το διάστημα Απρίλιος – Δεκέμβριος 2011 το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης, έχει προβεί σε δράσεις που αφορούν στην ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού μέσω έντυπων καταχωρήσεων, αποστολή ενημερωτικών Δελτίων Τύπου σε τοπικά και περιφερειακά ΜΜΕ, συμμετοχή σε εκδηλώσεις - δραστηριότητες περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, ξεναγήσεις μεμονωμένων επισκεπτών και σχολικών ομάδων, δράσεις κατάρτισης – επιμόρφωσης προσωπικού κ.α.

Ξεναγήσεις επισκεπτών

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας πρόσληψης προσωπικού ορισμένου χρόνου μέσω ΑΣΕΠ στον Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα - Υγροτόπου Μουστού, διασφαλίστηκε η τακτική λειτουργία των Κέντρων Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρους, Αγίου Πέτρου και Καστάνιτσας. Τα τρία Κέντρα δέχονται καθημερινά απλές επισκέψεις εργάσιμες ημέρες, αλλά και Σαββατοκύριακα καθώς και αργίες κατόπιν ραντεβού. Για την αποτύπωση και τη καταγραφή των επισκεπτών τηρείται ειδικό ηλεκτρονικό αρχείο (Βιβλίο Επισκεπτών) σε κάθε Κέντρο.

Τα 3 Κέντρα κατά το διάστημα Απρίλιος – Δεκέμβριος 2011 δέχθηκαν συνολικά πάνω από 2.000 επισκέπτες (μεμονωμένους και ομάδες) οι οποίοι ξεναγήθηκαν στους ειδικά διαμορφωμένους χώρους τους.

Ξεναγήσεις σχολείων

Η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση των μαθητών για την προστασία του περιβάλλοντος και ιδιαίτερα για την προστατευόμενη περιοχή του όρους Πάρνωνα και υγροτόπου Μουστού αποτελεί μία από τις βασικές προτεραιότητες του Φορέα Διαχείρισης. Για τον λόγο αυτό ο Φορέας Διαχείρισης πραγματοποίησε ξεναγήσεις, εκδηλώσεις και δραστηριότητες τόσο στα Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης όσο και εντός της προστατευόμενης περιοχής. Ο αριθμός των μαθητών και των συνοδών εκπαιδευτικών που επισκέφθηκαν τα Κέντρα και ξεναγήθηκαν εντός της προστατευόμενης περιοχής, ήταν περίπου 425 για το διάστημα Απρίλιος – Δεκέμβριος 2011.

Οι μαθητές έλαβαν χρήσιμες πληροφορίες από τους Ξεναγούς για την προστατευόμενη περιοχή που λόγω των σημαντικών τύπων οικοτόπων και των ειδών χλωρίδας και πανίδας που περιλαμβάνει, εντάχθηκε στο Δίκτυο Natura 2000. Σε κάθε ένα από τα 3 Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης και πιο συγκεκριμένα στην Αίθουσα Έκθεσης Ερμηνείας Περιβάλλοντος οι μαθητές ενημερώθηκαν για το ρόλο και τις αρμοδιότητες του Φορέα Διαχείρισης στην προστατευόμενη περιοχή που είναι μεταξύ άλλων η ενημέρωση, εκπαίδευση και κατάρτιση του πληθυσμού σε θέματα αναγόμενα στις αρμοδιότητες και σκοπούς του Φορέα Διαχείρισης, καθώς και στην προστασία της περιοχής ευθύνης του. Ενημερώθηκαν για τον υγρότοπο Μουστού ο οποίος αποτελεί τον μεγαλύτερο και σημαντικότερο υγρότοπο στην ανατολική πλευρά της Πελοποννήσου και για τον σημαντικό ρόλο, την αξία και τις λειτουργίες του αναφορικά με τη χρήση του ως σταθμός ξεκούρασης και ανεφοδιασμού των πουλιών κατά τις μεταναστεύσεις. Επίσης κατά τη διάρκεια των ξεναγήσεων δίνονταν έμφαση στη μεγάλη οικολογική και επιστημονική αξία του Δάσους με δρυπώδη άρκευθο στην περιοχή της Μονής Μαλεβής πλησίον του Αγίου Πέτρου όπου μία έκταση 740 στρ. σύμφωνα με το ΦΕΚ 121Δ/1980 έχει κηρυχθεί "Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης". Οι μαθητές ενημερώθηκαν για τα σπάνια και ενδημικά φυτά του Πάρνωνα, για τους οικοτόπους και την προστατευόμενη πανίδα της περιοχής καθώς και τους ενδιαφέροντες γεωλογικούς σχηματισμούς που είναι ιδιαίτερο χαρακτηριστικό γνώρισμα της περιοχής.

Επίσης, οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να μεταβούν στον υγρότοπο Μουστού και να παρακολουθήσουν την άγρια ορνιθοπανίδα με τη βοήθεια και την καθοδήγηση του εξειδικευμένου προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης και τη χρήση έντυπων οδηγιών παρατήρησης πουλιών και κατάλληλου εξοπλισμού παρακολούθησης (κιάλια και τηλεσκόπιο). Η ξεναγήσεις ολοκληρώνονταν με τη διανομή ενημερωτικών εντύπων και χαρτών για την προστατευόμενη περιοχή.

Οι επισκέψεις σχολικών ομάδων στα πλαίσια της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, κατά το διάστημα Απρίλιος – Δεκέμβριος 2011 ήταν συνοπτικά οι παρακάτω:

1. Επίσκεψη - ξεναγήση του 2^{ου} Πειραματικού Γυμνασίου Αθήνας στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Αγίου Πέτρου.

Τριάντα επτά μαθητές και οκτώ καθηγητές του 2ου Πειραματικού Γυμνασίου Αμπελοκήπων πραγματοποίησαν τριήμερη περιβαλλοντική εκδρομή στην προστατευόμενη περιοχή του Όρους Πάρνωνα – Υγροτόπου Μουστού (9 έως 11/4/2011). Στις 9/4/2011η ξεναγός του Κέντρου περιβαλλοντικής εκπαίδευσης Αγίου Πέτρου και η Περιβαλλοντολόγος του Φορέα Διαχείρισης τους υποδέχθηκαν και τους ενημέρωσαν για το ρόλο του Φορέα Διαχείρισης, καθώς και για τις περιοχές του Οικολογικού Πάρκου που λόγω των σημαντικών βιοτόπων τους έχουν ενταχθεί στο Δίκτυο Natura 2000.

Με το πέρας της ξεναγήσης, μαθητές και καθηγητές περιηγήθηκαν στον εκθεσιακό χώρο του Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης, όπου μελέτησαν εικόνες και διάβασαν χρήσιμες πληροφορίες για τη χλωριδική βιοποικιλότητα της περιοχής. Η ξεναγήση ολοκληρώθηκε με τη διανομή χαρτών και φυλλαδίων του Φορέα με χρήσιμες πληροφορίες για την βιοποικιλότητα της προστατευόμενης περιοχής.

2. Επίσκεψη - ξεναγήση της 3ης τάξης Γυμνασίου Τυρού στην προστατευόμενη περιοχή του Υγροτόπου Μουστού.

Δώδεκα μαθητές της 3^{ης} τάξης Γυμνασίου Τυρού μαζί με 2 συνοδούς καθηγήτριες, πραγματοποίησαν μονοήμερη εκδρομή στα πλαίσια περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στην προστατευόμενη περιοχή του Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού. Η επίσκεψη των μαθητών πραγματοποιήθηκε στις 30 Ιουνίου 2011 στον υγρότοπο Μουστό, όπου τους υποδέχτηκε η ξεναγός του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Άστρους και τους ενημέρωσε για την αξία και τις λειτουργίες του μεγαλύτερου και σημαντικότερου υγροτόπου της περιοχής.

Κατόπιν πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στο χώρο του Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρους όπου οι μαθητές έλαβαν χρήσιμες πληροφορίες για το ευαίσθητο φυσικό οικοσύστημα του Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού. Η ξεναγήση ολοκληρώθηκε με τη διανομή ενημερωτικών εντύπων και χαρτών για την προστατευόμενη περιοχή.

3. Επίσκεψη - ξεναγήση του Δημοτικού Σχολείου Παραλίου Άστρους στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Αγίου Πέτρου.

Σαράντα μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Παραλίου Άστρους συνοδευόμενοι από έξι εκπαιδευτικούς πραγματοποίησαν εκπαιδευτική επίσκεψη στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Αγίου Πέτρου, νωρίς το πρωί της Τετάρτης 12 Οκτωβρίου 2011. Οι μαθητές με την καθοδήγηση των δασκάλων τους, ενημερώθηκαν για την προστατευόμενη περιοχή του Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού από την ξεναγό του Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης και περιηγήθηκαν στον εκθεσιακό χώρο. Είχαν την ευκαιρία, να γνωρίσουν τα αξιόλογα οικολογικά και πολιτισμικά στοιχεία της περιοχής και να ενημερωθούν για προβλήματα που υποβαθμίζουν την προστατευόμενη περιοχή του όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού.

Κατά τη διάρκεια της ξεναγήσης τονίστηκε η μεγάλη οικολογική και επιστημονική αξία του δάσους με δρυπώδη άρκευθο του όρους Πάρνωνα στην περιοχή της Μονής Μαλεβής, το οποίο έχει κηρυχθεί από το 1980 «Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης» λόγω του ότι είναι η μοναδική περιοχή στην Ευρώπη όπου εντοπίζεται το ασιατικό αυτό είδος. Η επίσκεψη των μαθητών στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης ολοκληρώθηκε με τη διανομή εντύπου ενημερωτικού υλικού για την

προστατευόμενη περιοχή του όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού. Κατόπιν πραγματοποιήθηκε επίσκεψη των μαθητών στον Πύργο Τρικαλίτη στον Άγιο Πέτρο.

4. Επίσκεψη - ξενάγηση της 1^{ης} Λυκείου ΕΠΑΛ Άστρους στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρους

Οι μαθητές της 1ης ΕΠΑΛ Άστρους συνοδευόμενες από 1 καθηγητή τους επισκεφτήκαν το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρους την Τρίτη 8 Νοεμβρίου 2011. Οι μαθήτρες αφού ενημερώθηκαν για το καθεστώς προστασίας της περιοχής του Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού κατόπιν ξεναγήθηκαν στον χώρο της Έκθεσης Ερμηνείας Περιβάλλοντος του Κέντρου από την αρμόδια ξεναγό.

5. Επίσκεψη - ξενάγηση του 2^{ου} Γυμνασίου Άργους στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρους και στην προστατευόμενη περιοχή του Υγροτόπου Μουστού

Νωρίς το πρωί της Τετάρτης, στις 30 Νοεμβρίου 2011 εκατό μαθητές της 1ης και 2ας τάξης 2ου Γυμνασίου Άργους μαζί με τους συνοδούς καθηγητές τους πραγματοποίησαν μονοήμερη εκδρομή στην προστατευόμενη περιοχή του Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού.

Στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρους τους υποδέχτηκε η αρμόδια ξεναγός η οποία τους ενημέρωσε για την αξία και τις λειτουργίες του μεγαλύτερου και σημαντικότερου υγροτόπου της περιοχής. Στη συνέχεια οι μαθητές μετέβησαν στον Μουστό όπου και έγιναν για λίγο τα ίδια παρατηρητές πουλιών. Το εξειδικευμένο προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης με τη βοήθεια των φυλάκων, κέντρισε το ενδιαφέρον των μαθητών δίνοντάς τους τη δυνατότητα να «ανακαλύψουν» είδη των πουλιών με την χρήση κατάλληλου εξοπλισμού παρακολούθησης (κιάλια και τηλεσκόπιο). Η ξενάγηση ολοκληρώθηκε με τη διανομή ενημερωτικών εντύπων και χαρτών για την προστατευόμενη περιοχή.

6. Επίσκεψη - ξενάγηση 5^{ου} Δημοτικού σχολείου Τρίπολης στην προστατευόμενη περιοχή του Υγροτόπου Μουστού

Νωρίς το πρωί της Τετάρτης, στις 7 Δεκεμβρίου 2011 είκοσι πέντε μαθητές της 3ης τάξης του 5ου Δημοτικού Σχολείου Τρίπολης μαζί με τους συνοδούς δασκάλους τους πραγματοποίησαν μονοήμερη περιβαλλοντική εκδρομή στην προστατευόμενη περιοχή του Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού. Με την βοήθεια του εξειδικευμένου προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης οι μαθητές στον υγρότοπο Μουστού έγιναν για λίγο οι ίδιοι παρατηρητές πουλιών. Οι ξεναγοί, κέντρισαν το ενδιαφέρον των μαθητών δίνοντάς τους τη δυνατότητα να «ανακαλύψουν» είδη των πουλιών με την χρήση κατάλληλου εξοπλισμού παρακολούθησης (κιάλια και τηλεσκόπιο).

7. Επίσκεψη - ξενάγηση του 3ου Δημοτικού Σχολείου Άργους στην προστατευόμενη περιοχή Υγροτόπου Μουστού

Διακόσιοι περίπου μαθητές του 3^{ου} Δημοτικού Σχολείου Άργους συνοδευόμενοι από τους δασκάλους τους πραγματοποίησαν μονοήμερη εκδρομή στην προστατευόμενη περιοχή του Όρους Πάρνωνα – Υγροτόπου Μουστού. Από νωρίς το πρωί της Πέμπτης 8/12/2011 οι τρεις ξεναγοί του Φορέα Διαχείρισης αφού υποδέχθηκαν την κάθε σχολική ομάδα στον υγρότοπο Μουστού, ενημέρωσαν μαθητές και εκπαιδευτικούς για τα σπάνια, απειλούμενα και προστατευόμενα είδη παρυδάτιων και υδρόβιων μεταναστευτικών πουλιών. Κατά τη διάρκεια της ξενάγησης τονίστηκε η μεγάλη οικολογική και επιστημονική αξία του υγροτόπου Μουστού και η ιδιαίτερη σπουδαιότητά του για τα μεταναστευτικά πουλιά καθώς αποτελεί τον μόνο αξιόλογο μεγέθους υγρότοπο στην Ανατολική Πελοπόννησο. Οι ξεναγοί, κέντρισαν το ενδιαφέρον των μαθητών δίνοντάς τους τη δυνατότητα να «ανακαλύψουν» είδη των πουλιών με την χρήση κατάλληλου εξοπλισμού παρακολούθησης (κιάλια και τηλεσκόπιο).

Η ξενάγηση της κάθε σχολικής ομάδας ολοκληρώθηκε με τη διανομή φυλλαδίων του Φορέα Διαχείρισης με χρήσιμες πληροφορίες για την βιοποικιλότητα της προστατευόμενης περιοχής.

8. Επίσκεψη - ξενάγηση της 3ης τάξης ΕΠΑΛ Άστρους, Τμήμα Υγείας Πρόνοιας, Βρεφονηπιοκόμων στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρους

Οι μαθήτριες του Τμήματος Υγείας και Πρόνοιας της 3^{ης} τάξης ΕΠΑΛ Άστρους συνοδευόμενες από 2 καθηγητές τους επισκεφτήκαν το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρους την Παρασκευή 16 Δεκεμβρίου 2011. Οι μαθήτριες αφού ενημερώθηκαν για το καθεστώς προστασίας της περιοχής του Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού, ξεναγήθηκαν στους χώρους της Έκθεσης Ερμηνείας Περιβάλλοντος του Κέντρου από την αρμόδια ξεναγό.

Συνολικά οι επισκέψεις και οι ξεναγήσεις στα Κέντρα Πληροφόρησης καθώς και στην Προστατευόμενη Περιοχή του Υγροτόπου Μουστού παρουσιάζονται στον ακόλουθο Πίνακα (Πίνακας 1)

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΞΕΝΑΓΗΣΕΙΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2011

Μήνας	α/α	Ημερομηνία	Επισκέπτης	Άτομα	Προσωπικό που συμμετείχε στη Ξεναγήση	Θέση Ξεναγήσης
Ιανουάριος	1		ΓΕΝ. ΓΡΑΜ. ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ	42	Δημητρακοπούλου Αγγελική	ΚΠΕ Αγίου Πέτρου
Φεβρουάριος	2		ΕΠΑΛ ΑΣΤΡΟΥΣ	20	Δημητρακοπούλου Αγγελική, Βαξεβανίδου Ζαφείρω	ΚΠΕ Άστρους
Φεβρουάριος	3		ΓΕΝ. ΓΡΑΜ. ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ	42	Δημητρακοπούλου Αγγελική, Βαξεβανίδου Ζαφείρω	ΚΠΕ Άστρους
Απρίλιος	4	9/4/2011	2ο ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΑΘΗΝΑΣ	45	Δημητρακοπούλου Αγγελική, Αναστασιάδη Αγνή	ΚΠΕ Αγίου Πέτρου
Μάιος	5	9/5/2011	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΓ. ΠΕΤΡΟΥ	9	Αναστασιάδη Αγνή, Πανταζή Κατερίνα	ΚΠΕ Αγίου Πέτρου
Μάιος	6	9/5/2011	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΣΤΡΙΟΥ	5	Αναστασιάδη Αγνή, Πανταζή Κατερίνα	ΚΠΕ Αγίου Πέτρου
Ιούνιος	7	29/6/2011	ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΤΥΡΟΥ	15	Πανταζή Κατερίνα	ΚΠΕ Άστρους & Υγρότοπος Μουστού
Οκτώβριος	8	12/10/2011	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΡΑΛΙΟΥ ΑΣΤΡΟΥΣ	48	Αναστασιάδη Αγνή	ΚΠΕ Αγίου Πέτρου
Νοέμβριος	9	8/11/2011	ΕΠΑΛ ΑΣΤΡΟΥΣ	15	Πανταζή Κατερίνα	ΚΠΕ Άστρους
Νοέμβριος	10	30/11/2011	2ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΡΓΟΥΣ	100	Πανταζή Κατερίνα, Αρβανίτης Διαμαντής	ΚΠΕ Άστρους & Υγρότοπος Μουστού
Δεκέμβριος	11	7/12/2011	5ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	25	Πανταζή Κατερίνα	Υγρότοπος Μουστού
Δεκέμβριος	12	8/12/2011	3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΡΓΟΥΣ	200	Πανταζή Κατερίνα, Αρβανίτης Διαμαντής, Αναστασιάδη Αγνή	Υγρότοπος Μουστού
Δεκέμβριος	13	16/12/2011	ΕΠΑΛ ΑΣΤΡΟΥΣ	8	Πανταζή Κατερίνα	ΚΠΕ Άστρους
ΣΥΝΟΛΟ	11			574		

Εκδηλώσεις – Περιβαλλοντική ενημέρωση

Ο Φορέας Διαχείρισης κατά την περίοδο Απρίλιος - Δεκέμβριος 2011 συμμετείχε σε διάφορες περιβαλλοντικές δράσεις οι οποίες συνοπτικά ήταν οι ακόλουθες:

1. Συμμετοχή για 3η συνεχόμενη χρονιά στην πανελλαδική εκστρατεία «Καθαρίστε τη Μεσόγειο κατά το διάστημα από 9 έως 13 Μαΐου 2011 με στόχο την περιβαλλοντική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση όλων των πολιτών, την ενδυνάμωση του θεσμού του εθελοντισμού, αλλά και την αντίστοιχη κινητοποίηση του κράτους στο σύνολό του, γύρω από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν είδη και οικότοποι από τα απορρίμματα. Στους καθαρισμούς της προστατευόμενης περιοχής του Πάρνωνα συμμετείχαν πάνω από τετρακόσιοι (400) εθελοντές μεταξύ των οποίων μαθητές, εκπαιδευτικοί, δύτες, ψαράδες, κτηνοτρόφοι, σύλλογοι, φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης και των Σωμάτων Ασφαλείας αλλά και μεμονωμένοι πολίτες.

Εκτός της συλλογής σκουπιδιών, οι μαθητές παρουσίασαν θεατρικά δρώμενα, ποιήματα, τραγούδια και ζωγραφιές με θέμα την προστασία του περιβάλλοντος και την ανακύκλωση και συμμετείχαν σε δημιουργικές δραστηριότητες παρατήρησης και καταγραφής των απορριμμάτων.

2. Περιβαλλοντική ενημέρωση για τον Πάρνωνα με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος κατά το διάστημα 6 έως 9 Ιουνίου 2011. Ο Φορέας Διαχείρισης διοργάνωσε ένα τετραήμερο μαθητικών δράσεων τόσο στην Αρκαδία όσο στη Λακωνία με στόχο την ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και την αφύπνιση της περιβαλλοντικής συνείδησης μαθητών αλλά και τη συμμετοχή τους σε περιβαλλοντικές δραστηριότητες. Το πρόγραμμα περιλάμβανε ατομικές και συλλογικές δράσεις με θέμα "Δάση: Η Φύση στην Υπηρεσία σας". Στις δραστηριότητες συμμετείχαν πάνω από 200 μαθητές από τα Δημοτικά Σχολεία, Καρυών Λακωνίας, Λεωνιδίου, Αγίου Πέτρου, Καστρίου και Αγίου Ανδρέα Κυνουρίας.
3. Συμμετοχή του Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού στην ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ στην Καστάνιτσα Κυνουρίας με 3 στοχευμένες δράσεις οι οποίες συνοπτικά περιλάμβαναν: α. 31/7/2011 ειδική ημερίδα με θέμα «Προστασία του Πάρνωνα - εθελοντική αυτοοργάνωση - συντονισμός» β. 7/8/2011 Περιβαλλοντική Εκπαίδευση για παιδιά και γ. 9/8/2011 Παρουσίαση του έργου Life+ «Αποκατάσταση των δασών PinusNigra στον Πάρνωνα (GR 2520006) μέσω μιας δομημένης προσέγγισης». Ο βασικός σκοπός της συμμετοχής του Φορέα Διαχείρισης στη Γιορτή του Δάσους ήταν η ενημέρωση των μικρών μαθητών και των πολιτών και την ευαισθητοποίησή τους σε θέματα φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος και ιδιαίτερα σε αυτά που αφορούν στην ευαίσθητη περιοχή του Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού.

Στα πλαίσια των εκδηλώσεων ο Φορέας Διαχείρισης σχεδίασε και εκτύπωσε ειδικό έντυπο ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης το οποίο και διανεμήθηκε δωρεάν σε κατοίκους και επισκέπτες της Καστάνιτσας.

4. Συμμετοχή του Φορέα Διαχείρισης στην ΓΙΟΡΤΗ ΤΩΝ ΦΑΡΑΓΓΙΩΝ στη Σίταινα Αρκαδίας με στόχο την προστασία, τη σήμανση και την εν γένει αξιοποίησή τους προκειμένου να αναδειχθεί η δυναμική τους. Στα πλαίσια της εκδήλωσης έγινε προβολή της παρουσίασης με θέμα: Φαράγγια «Οι όμορφες ρυτίδες της γης» για την περίπτωση του φαράγγιου του Λούλουγγα, το γεωλογικό του υπόβαθρο, τη δημιουργία και τον αναπτυξιακό ρόλο του στην ευρύτερη περιοχή, από το εξειδικευμένο προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης.

Με αφορμή την εκδήλωση, ο Φορέας Διαχείρισης σχεδίασε ειδικό έντυπο ενημέρωσης ευαισθητοποίησης πολιτών και φορέων, το οποίο περιείχε χρήσιμες πληροφορίες για τα φαράγγια του Πάρνωνα, το σχηματισμό και τη γεωλογία τους αλλά και για την αξία και την προσφορά του δάσους, το καθεστώς λειτουργίας του Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα & Υγροτόπου Μουστού καθώς και για τα βασικά δασικά είδη που απαντώνται στην προστατευόμενη περιοχή.

5. Συμμετοχή του Φορέα Διαχείρισης στην Ποδηλατοδρομία του Δήμου Βόρειας Κυνουρίας στις 25/9/2011 με στόχο να ενισχυθεί η προσπάθεια προώθησης τρόπων μετακίνησης φιλικών προς το περιβάλλον και αποδοτικότερων όσον αφορά στην ποιότητα ζωής του πολίτη αλλά και να ευαισθητοποιηθούν μικροί και μεγάλοι για τη χρήση ποδηλάτου, μέσω μαζικής μεταφοράς, καθώς και της πεζοπορίας, για έναν κόσμο με λιγότερα μηχανοκίνητα μέσα. Ο Φορέας

Διαχείρισης συνέδραμε στην διοργάνωση οριοθετώντας την ποδηλατοδρομία των συμμετεχόντων μικρότερης ηλικίας με τα οχήματά του και διανέμοντας νερά σε όλους τους ποδηλάτες.

6. Διοργάνωση «Εκδήλωσης γνωριμίας με τα πουλιά» με αφορμή την Παγκόσμια Γιορτή για τα πουλιά την Κυριακή 2 Οκτωβρίου 2011. Με στόχο τη βελτίωση της δημόσιας πληροφόρησης για τη σημασία των πουλιών και των βιότοπων τους και συγχρόνως την προώθηση της διατήρησης σημαντικών περιοχών από τις οποίες εξαρτώνται τα περισσότερα υδρόβια και παρυδάτια πουλιά, όπως είναι ο υγρότοπος του Μουστού ο Φορέας Διαχείρισης διοργάνωσε εκδήλωση παρατήρησης μεταναστευτικών πουλιών στο πανοραμικό σημείο της λίμνης.

Οι συμμετέχοντες στην εκδήλωση (περισσότεροι από 100 άτομα) ενημερώθηκαν για τις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά των μεταναστευτικών πουλιών και περιηγήθηκαν στην προστατευόμενη περιοχή, ακολουθώντας το δρόμο που καταλήγει στην παραλία ενώ παράλληλα είχαν τη δυνατότητα να παρατηρήσουν από κοντινή απόσταση τα πουλιά, από τα ειδικά παρατηρητήρια που έχουν εγκατασταθεί εκεί από το Δασαρχείο Κυνουρίας. Οι μικροί επισκέπτες μύηθηκαν στο μαγικό κόσμο των άγριων πουλιών, συμμετέχοντας σε καλλιτεχνικές δραστηριότητες με θέμα τις αφρόπαπιες της λίμνης.

7. Περιβαλλοντικές δράσεις στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Καστάνιτσας με αφορμή την Γιορτή Καστάνου 2011. Πιο συγκεκριμένα ο Φορέας Διαχείρισης διοργάνωσε την Παρασκευή 28 Οκτωβρίου «Περιβαλλοντικές δραστηριότητες για παιδιά με θέμα το κάστανο» και το Σάββατο 29 Οκτωβρίου παρουσίαση για τα ερπετά του Πάρνωνα με θέμα «Οι παρεξηγημένοι ευεργέτες του ανθρώπου». Οι εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν παράλληλα με την υποδοχή και την ξενάγηση εκατοντάδων επισκεπτών στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης της Καστάνιτσας.

Η Γιορτή Καστάνου πλαισιώθηκε την Παρασκευή 28/10 με περιβαλλοντικές δραστηριότητες του Φορέα Διαχείρισης για τους μικρούς επισκέπτες. Συγκεκριμένα, οι μικροί μας φίλοι είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν παρουσίαση με θέμα «Οι αχινοί του δάσους», να ζωγραφίσουν και να συμπληρώσουν γρίφους για το κάστανο και τέλος να συμμετέχουν σε καστανοδρομίες.

Το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης την επομένη, φιλοξένησε την παρουσίαση της ερπετοπανίδας του Πάρνωνα με θέμα «Οι παρεξηγημένοι ευεργέτες του πλανήτη μας», με έμφαση στα ενδημικά είδη της προστατευόμενης περιοχής και στην επιτακτική ανάγκη για την προστασία τους, που πραγματοποιήθηκε από το εξειδικευμένο προσωπικό του Φορέα.

8. Ζηεκδήλωση παρατήρησης άγριας ορνιθοπανίδας στην προστατευόμενη περιοχή Υγροτόπου Μουστού, την Κυριακή 27/11. Μικροί και μεγάλοι, με τη βοήθεια των οδηγών αναγνώρισης, του ειδικού εξοπλισμού παρατήρησης (κιάλια/ τηλεσκόπιο, φωτογραφικό υλικό) και του προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης, παρατήρησαν την άγρια ορνιθοπανίδα του Υγροτόπου Μουστού, αναγνωρίζοντας την αξία του ως σημαντικού σταθμού ανεφοδιασμού των πουλιών για το μεταναστευτικό τους ταξίδι.
9. Καθαρισμός Μονοπατιού στην περιοχή της Μονής Ελώνης. Ο Φορέας Διαχείρισης συμμετείχε στην πρωτοβουλία της Ομάδας Διάσωσης & Πυροπροστασίας Νότιας Κυνουρίας «Αγιελήδι» με στόχο τη συντήρηση, τον εξωραϊσμό και την εξυγίανση των υφιστάμενων πεζοπορικών διαδρομών στην προστατευόμενη περιοχή Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού.

Σκοπός, του καθαρισμού και της διαμόρφωσης των μονοπατιών, ήταν η βελτίωση της βατότητας και η διαπλάτυνση και η διάνοιξη του μονοπατιού σε σημεία που κρίθηκε απαραίτητη, ώστε να δημιουργηθεί ελεύθερη επιφάνεια ικανή να επιτρέπει την διάβαση των επισκεπτών.

Κατάρτιση – Επιμόρφωση προσωπικού

Τα στελέχη του Φορέα Διαχείρισης κατά την περίοδο Απρίλιος – Δεκέμβριος 2011 συμμετείχαν σε επιμορφωτικά σεμινάρια που υλοποιήθηκαν από τρίτους, τα οποία παρουσιάζονται συνοπτικά παρακάτω.

1. Συμμετοχή του Φορέα Διαχείρισης στο 4ήμερο σεμινάριο του ΚΠΕ Καστρίου 23-26 Ιουνίου 2011. Η Πρόεδρος και ο βιολόγος του Φ.Δ., οι 3 ξεναγοί και οι 2 φύλακες του Αγ. Πέτρου παρακολούθησαν το σεμινάριο που αφορούσε κυρίως στην περιβαλλοντική εκπαίδευση. Το πρόγραμμα περιλάμβανε μεταξύ άλλων εισηγήσεις αναφορικά με την υπαίθρια εκπαίδευση, το οικοσύστημα και την χλωρίδα του Πάρνωνα, αλλά και επιτόπια μελέτη των δασικών οικοσυστημάτων μαύρης Πεύκης και Κεφαλληνιακής ελάτης, μελέτη των δασικών οικοσυστημάτων καστανιάς και δρυπώδηάρκευθου, πεζοπορία έως την κορυφή Άνω Τούρλα και μελέτη των ανωδασικών οικοσυστημάτων, ενδημικών φυτών, ορνιθοπανίδας και τοπίου, συλλογή βιωματικού υλικού και μελέτη του με χρήση στερεοσκοπίου, αναγνώριση και συλλογή μυκοχλωρίδας, βρώσιμων, αρωματικών, φαρμακευτικών φυτών, παρατήρηση ορνιθοπανίδας κ.α.
2. Συμμετοχή σε επιμορφωτικό σεμινάριο του ΚΠΕ Καστρίου, 18-20 Νοεμβρίου 2011. Οι τρεις ξεναγοί του Φορέα Διαχείρισης, μαζί με ένα φύλακα, συμμετείχαν στο τριήμερο εκπαιδευτικό σεμινάριο με θέμα: «Εαυτός & Ομάδα στο Περιβάλλον» που διοργανώθηκε από το ΚΠΕ Καστρίου και πραγματοποιήθηκε από τις 18-30 Νοεμβρίου 2011 τόσο στις αίθουσες του ΚΠΕ όσο και σε φυσικά μονοπάτια της περιοχής. Το εκπαιδευτικό σεμινάριο που απευθυνόταν σε ενήλικες 25-64 ετών αφορούσε στη σύνδεση των μελών μιας ομάδας με τα στοιχεία του περιβάλλοντος χώρου, καθώς και στο περιβαλλοντικό μονοπάτι και στη σύνθεση κατασκευασμάτων με υλικά από τη φύση.
3. Συμμετοχή σε επιμορφωτικό σεμινάριο από γιατρούς του Κέντρου Υγείας Άστρους για την παροχή Α΄ βοηθειών, στις 23 Νοεμβρίου 2011. Το σεμινάριο αυτό παρακολούθηθηκε από όλα τα μέλη του προσωπικού του Φορέα Διαχείρισης. Η Διευθύντρια του Κέντρου Υγείας σε συνεργασία με ειδικευόμενη ιατρό παρουσίασαν στο προσωπικό του Φορέα το τι θα πρέπει να περιέχει ένα κουτί πρώτων βοηθειών, τον τρόπο αντιμετώπισης της καρδιοαναπνευστικής ανακοπής, της εξωτερικής αιμορραγίας, των εγκαυμάτων, των κρουοπαγημάτων, της πνιγμονής, της θερμοπληξίας, της ηλεκτροπληξίας, των αλλεργιών και των καταγμάτων, των τσιμπημάτων των εντόμων και των όφρων καθώς παρουσιάστηκε και ο ορθός τρόπος καθαρισμού τραυμάτων.

Επίσης υλοποιήθηκαν εσωτερικά επιμορφωτικά σεμινάρια για όλα τα μέλη του προσωπικού για την απόκτηση στοχευμένων γνώσεων σε θέματα αρμοδιότητας του Φορέα. Κατά το έτος 2011 υλοποιήθηκαν τα εξής:

1. Εκπαίδευση προσωπικού με θέμα «Προστατευόμενες Περιοχές, ΚΥΑ 33999/2010 και Νόμος 3937/11 περί Βιοποικιλότητας». Η παρουσίαση έγινε από τον κ. Δημόπουλο Παν. από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, τον κ. Χρυσομάλλη Χρ. από το ΥΠΕΚΑ, Γενική Δ/ση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, Τμήμα Διαχ/σης Φυσικού Περιβάλλοντος και την κα. Δαλάκα Αν. από το ΥΠΕΚΑ Δ/ση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος.
2. Εκπαίδευση προσωπικού με θέμα «Υγρότοποι: λειτουργίες, αξίες, απειλές». Η παρουσίαση έγινε από την Πρόεδρο του Φορέα Διαχείρισης κα. Μαρία Αναγνωστοπούλου.
3. Εκπαίδευση προσωπικού με θέμα «Επικίνδυνα Ερπετά». Η παρουσίαση έγινε από τον βιολόγο του Φορέα Διαχείρισης Δρ. Τρυφωνόπουλο Γιώργο.
4. Εκπαίδευση προσωπικού με θέμα «Πυροφύλαξη και πυροπροστασία στον Πάρνωνα». Η παρουσίαση στο πεδίο έγινε από τον κ. Μπαζίγο Παν. Δασολόγο και πρώην μέλος του ΔΣ του Φορέα Διαχείρισης, εκπροσωπώντας την Περιφέρεια Πελοποννήσου.
5. Εκπαίδευση προσωπικού με θέμα «Τρόποι αντιμετώπισης διαφόρων ειδών παρεμβάσεων στην προστατευόμενη περιοχή». Η παρουσίαση έγινε από την Καλαμούτσου Παρασκευή από την Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Δελτία τύπου

Το Τμήμα Πληροφόρησης Εκπαίδευσης & Δημοσιότητας είναι μεταξύ άλλων υπεύθυνο για την επικοινωνία του Φορέα Διαχείρισης με τα τοπικά και περιφερειακά ΜΜΕ μέσω της αποστολής ενημερωτικών Δελτίων Τύπου.

Η θεματολογία των Δελτίων Τύπου υπήρξε ποικίλη και αφορούσε στις εκδηλώσεις, στις δράσεις του Φορέα και στις επισκέψεις σχολείων στα Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης. Αποστάλθηκαν συνολικά πάνω από είκοσι ενημερωτικά Δελτία συνοδευόμενα από πλούσιο φωτογραφικό υλικό.

Πιο συγκεκριμένα, αναφορικά με διασώσεις ορνιθοπανίδας και ερπετοπανίδας της προστατευόμενης περιοχής το Τμήμα Πληροφόρησης Εκπαίδευσης και Δημοσιότητας απέστειλε τρία Δελτία Τύπου στα ΜΜΕ με τα παρακάτω θέματα:

1. Χτυπημένη χελώνα είδους *Caretta caretta* στο Παράλιο Άστρος
2. Διάσωση λευκού πελαργού (*Ciconia Ciconia*)
3. Τραυματισμένος ερωδιός είδους *Ardea cinerea*

Τα εν λόγω Δελτία Τύπου έκαναν τον γύρο των τοπικών και περιφερειακών ΜΜΕ με στόχο την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση του τοπικού πληθυσμού αναφορικά με την προστασία και τη διατήρηση του ευαίσθητου οικοσυστήματος της προστατευόμενης περιοχής του Όρους Πάρνωννα και Υγροτόπου Μουστού.

Πρόγραμμα περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης μαθητών

Έναν από τους βασικούς στόχους του Τμήματος Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης και Δημοσιότητας καθώς η σχέση του ανθρώπου με το περιβάλλον δομείται από τα πρώτα χρόνια της σχολικής του ζωής, αποτελεί η συνειδητοποίηση από τους μικρούς μαθητές ότι η ορθολογική διαχείριση του περιβάλλοντος είναι ένα πολύ σημαντικό ζήτημα για τη διασφάλιση και την προστασία του.

Προκειμένου ο Φορέας Διαχείρισης να προβεί στην υλοποίηση του Προγράμματος Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης στα σχολεία ανακοίνωσε, καταρχήν, μέσω Δελτίων Τύπου στα τοπικά ΜΜΕ της ευρύτερης προστατευόμενης περιοχής, τη στελέχωση και λειτουργία των τριών Κέντρων Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης. Εν συνεχεία, τον Οκτώβριο 2011 εστάλη επιστολή προς το αρμόδιο Τμήμα Περιβαλλοντικής Αγωγής της Διεύθυνσης Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων του Υπουργείου Παιδείας, σχετικά με τη χορήγηση άδειας επίσκεψης του Φορέα Διαχείρισης στα σχολεία Αρκαδίας και Λακωνίας, εντός της προστατευόμενης περιοχής, η οποία και χορηγήθηκε στις 30/11/2011.

Εν συνεχεία αποστάλθηκαν επιστολές σε όλες τις σχολικές μονάδες εντός των ορίων της προστατευόμενης περιοχής Όρους Πάρνωννα και Υγροτόπου Μουστού προκειμένου να γνωστοποιηθεί η έγκριση χορήγησης άδειας επίσκεψης σε αυτές από το αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας, προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι επισκέψεις περιβαλλοντικής ενημέρωσης από το εξειδικευμένο προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης. Παράλληλα, αποστάλθηκαν σχετικές ενημερωτικές επιστολές και στις υπόλοιπες σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης των Νομών Αρκαδίας και Λακωνίας προκειμένου συνολικά όλοι οι υπεύθυνοι περιβαλλοντικής εκπαίδευσης αλλά και οι μαθητές να:

- α) γνωρίσουν τα αξιολογικά οικολογικά και πολιτισμικά στοιχεία της περιοχής
- β) ενημερωθούν για το ρόλο του Φορέα Διαχείρισης στην προστατευόμενη περιοχή όρους Πάρνωννα και Υγροτόπου Μουστού,
- γ) μάθουν για τις Περιοχές Απόλυτης Προστασίας της Φύσης, Περιοχές Προστασίας της Φύσης, Περιοχές του Δικτύου NATURA 2000 και τα Τοπία Φυσικού Κάλλους,
- δ) πληροφορηθούν για τα σπάνια και ενδημικά φυτά και τα είδη προς εξαφάνιση και τις τοποθεσίες με ιδιαίτερο ιστορικό, θρησκευτικό και αρχαιολογικό ενδιαφέρον.

Στο πλαίσιο της παραπάνω επικοινωνίας και σε ανταπόκριση των υπεύθυνων καθηγητών περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, ο Φορέας Διαχείρισης μέχρι το τέλος του 2011 έχει φιλοξενήσει και

ξεναγήσει περίπου 425 μαθητές και συνοδούς εκπαιδευτικούς, τόσο στα Κέντρα Ενημέρωσης όσο και στο πεδίο της προστατευόμενης περιοχής, από σχολεία προερχόμενα εντός και εκτός των ορίων αυτής.

Το πρόγραμμα απευθύνεται τόσο σε μαθητές Α' βάθμιας και Β' βάθμιας εκπαίδευσης αλλά και σε φοιτητές και διάφορες άλλες ομάδες όπως π.χ. πολιτιστικοί, ορειβατικοί σύλλογοι κλπ.

Επισκέψεις πεδίου – Καταγραφή ειδών

Οι τρεις ξεναγοί του Φορέα Διαχείρισης συμμετέχουν ενεργά σε επισκέψεις πεδίου για την καταγραφή της πανίδας και χλωρίδας συμπληρώνοντας τα ειδικά Δελτία Παρακολούθησης που έχουν συνταχθεί από το προσωπικό του Φορέα. Είναι ειδικά εκπαιδευμένοι έτσι ώστε να φωτογραφίζουν τα είδη και να τα καταγράφουν, σημειώνοντας στο Δελτίο Παρακολούθησης τις ακριβείς γεωγραφικές συντεταγμένες όπου αυτά εντοπίστηκαν, την επιστημονική και την κοινή τους ονομασία, τις καιρικές συνθήκες που επικρατούσαν και άλλες χρήσιμες πληροφορίες.

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι η ενίσχυση του προγράμματος παρακολούθησης και η εκπαίδευση των ξεναγών στην αναγνώριση ειδών με παράλληλη εποχική καταγραφή των πληθυσμών τους. Καθώς η καταγραφή ορισμένων ζωικών taxa είναι εφικτό να γίνει είτε άμεσα είτε έμμεσα χωρίς τη χρήση ειδικού υλικού πεδίου και εξειδικευμένων οργάνων, οι Ξεναγοί εργάζονται υποστηρικτικά στο τομέα αυτό. Σημειώνεται πως στο σύστημα επιστημονικής παρακολούθησης (monitoring) που θα τεθεί σε εφαρμογή από το έτος 2012 οι Ξεναγοί θα συμβάλουν ως μέλη των Ομάδων Έργου στην καταγραφή και παρακολούθηση ειδών.

Δικτυακός Τόπος

Το Τμήμα Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης & Δημοσιότητας, σε συνεργασία με ταυτόλοια στελέχη του Φορέα Διαχείρισης, συνεχώς εμπλουτίζει και ενημερώνει τον δικτυακό τόπο www.fdparnonas.gr προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι χρήστες του διαδικτύου να βρίσκουν επικαιροποιημένες πληροφορίες για τις υλοποιούμενες δράσεις του ΦΔ.

Στον δικτυακό τόπο υπάρχουν ενημερωμένες πληροφορίες για την [προστατευόμενη περιοχή](#), όπως [αξιοθέατα](#) και έθιμα του τόπου, μέρη για [διαμονή](#) και γενικά στοιχεία για το [φυσικό περιβάλλον](#). Επιπλέον, παρουσιάζονται με σαφήνεια τα [έργα](#) που υλοποιεί ο Φορέας Διαχείρισης, χάρτες σε υψηλή ανάλυση με τα όρια του Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού, εφαρμογές video του ΦΔ και άλλες χρήσιμες πληροφορίες.

Κοινωνική δικτύωση

Έχοντας ως δεδομένο ότι το Facebook αποτελεί ένα από τα δημοφιλέστερα sites κοινωνικής δικτύωσης όπου όλοι έχουν ελεύθερη πρόσβαση στο να συμμετάσχουν σε δίκτυα που σχετίζονται π.χ. με φυσικές περιοχές, ο Φορέας Διαχείρισης αποφάσισε να δημιουργήσει τη δική του ιστοσελίδα. Το Facebook σήμερα αριθμεί πάνω από 800 εκατομμύρια ενεργούς χρήστες, κατατάσσοντάς το έτσι στη λίστα ταξινόμησης του Alexa ως ένα από τα δημοφιλέστερα websites του πλανήτη (2^ο μετά το Google). Ο Φορέας Διαχείρισης θέλοντας να καλύψει όλα τα πεδία, μέσα και τρόπους επικοινωνίας, με στόχο την ολοκληρωμένη επικοινωνία με άτομα ή ομάδες με κοινά περιβαλλοντικά ενδιαφέροντα δημιούργησε την ακόλουθη σελίδα <http://www.facebook.com/id=1538658621> στο facebook η οποία παρακολουθείται και ενημερώνεται καθημερινά.

Επίσης δημιουργήθηκε κανάλι στο YouTube <http://www.youtube.com/user/populus2012> όπου προβάλλονται οι δράσεις του Φορέα Διαχείρισης για τις οποίες παράχθηκαν εφαρμογές video για την καλύτερη επικοινωνία με τα ΜΜΕ.

Δράσεις εκτός Ε.Π.ΠΕΡ.Α.Α.

ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ Παραγωγή υλικών ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης

Σε συνέχεια της με αρ. πρωτ. 1559/19.10.11 Πρόσκλησης του Πράσινου Ταμείου για την υποβολή προτάσεων στο Πρόγραμμα με τίτλο «ΣΤΗΡΙΞΗ ΦΟΡΕΩΝ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ», το οποίο χρηματοδοτείται από το ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ, ο Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα & Υγροτόπου Μουστού υπέβαλλε πρόταση για χρηματοδότηση έργων και δράσεων συνολικής δαπάνης 30.000,00€ ευρώ. Οι δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης που μπορούν να χρηματοδοτηθούν από το Πράσινο Ταμείο, σχετίζονται γενικά με την προστασία και τη διαχείριση της προστατευόμενης περιοχής Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού και είναι μεταξύ άλλων:

1. δράσεις προσέλκυσης κοινού και ανάπτυξης συστήματος εξασφάλισης πόρων (δραστηριότητες και εκδηλώσεις με σκοπό την οικονομική ενίσχυση του ΦΔΠΠ),
2. ανάπτυξη πρωτοβουλιών εθελοντισμού,
3. ανάπτυξη συστήματος πιστοποίησης προϊόντων που παράγονται στην προστατευόμενη περιοχή
4. συγχρηματοδότηση - συμμετοχή σε άλλα προγράμματα – συνεργασίες (π.χ. Life)

Στο πλαίσιο των δράσεων προσέλκυσης κοινού και ανάπτυξης συστήματος εξασφάλισης πόρων, το προσωπικό του τμήματος Πληροφόρησης Εκπαίδευσης & Δημοσιότητας πρότεινε την υλοποίηση προμήθειας υλικών προώθησης (μπλουζάκια, υφασμάτινες τσάντες, κούπες, σημειωματάρια, παιδικά ruzzle, σχολικές κασετίνες) με σκοπό την πώληση των προϊόντων για την άμεση οικονομική ενίσχυση του Φορέα Διαχείρισης. Η πληροφόρηση, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των ομάδων επισκεπτών των Κέντρων Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρους, Αγίου Πέτρου και Καστάνιτσας, μπορεί να βασιστεί σε μεγάλο βαθμό στην παραγωγή και την κατάλληλη χρήση και διανομή του παραπάνω υλικού ενημέρωσης.

Το φυσικό αντικείμενο της πράξης αφορούσε στην επιχορήγηση του Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού για την υλοποίηση δράσεων, συμπληρωματικά με το ΕΠΠΕΡΑΑ, με στόχο την καλύτερη λειτουργία του, τη δημιουργία μίας πηγής έστω μικρής αυτοχρηματοδότησης και γενικά της μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας του έργου του, πάντοτε μέσα από διαφανή διαχείριση των πόρων για την αιεφόρο ανάπτυξη, την προστασία και την αναβάθμιση του περιβάλλοντος στην περιοχή του Όρους Πάρνωνα και του Υγροτόπου Μουστού.

Οι δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης που εντάχθηκαν στην πρόταση για το έτος 2011 αφορούν σε:

- Υλικά προώθησης και ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης δράσεις προσέλκυσης κοινού και ανάπτυξης συστήματος εξασφάλισης πόρων (δραστηριότητες και εκδηλώσεις με σκοπό την οικονομική ενίσχυση του ΦΔΠΠ)

Πιο συγκεκριμένα, η πρόταση αφορούσε στην προμήθεια υλικών προώθησης που θα φέρουν το λογότυπο και την επωνυμία του Φορέα Διαχείρισης για την προσέλκυση του κοινού και την ευαισθητοποίηση του σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος που πρεσβεύει ο Φορέας Διαχείρισης. Τα υλικά προώθησης αφορούν στα παρακάτω:

- μπλουζάκια ανδρικά/ γυναικεία/ παιδικά
- υφασμάτινες τσάντες
- κούπες
- σημειωματάρια μικρά/μεγάλα εικονογραφημένα με ζωγραφικά σχέδια σε τεχνική ακουαρέλας με έμπνευση από την Ελληνική φύση

Στον Πίνακα 2 παρατίθεται αναλυτικά ο προϋπολογισμός των προτεινόμενων δαπανών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ 2011 - ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ

Κατηγορία δαπάνης	Ποσό προτεινόμενης δαπάνης
Υλικά προώθησης και ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης	7.700,00 €
Υπηρεσίες νομικής υποστήριξης (παραστάσεις δικηγόρων)	1.000,00 €

Προμήθεια βιβλίων	800,00 €
Συμβουλευτικές υπηρεσίες σχετικά με την υλοποίηση του έργου των μονοπατιών	10.000,00 €
Συντηρήσεις / επισκευές	8.500,00 €
Συνεργασία με εμπειρογνώμονα για αναθεώρηση του ΠΔ	2.000,00 €
ΣΥΝΟΛΟ	30.000,00 €

Πρόγραμμα LIFE+

Το έργο LIFE+ ΦΥΣΗ LIFE07 NAT/GR/000286 με τίτλο «Αποκατάσταση των δασών *Pinus nigra* στον Πάρνωνα (GR2520006) μέσω μιας δομημένης προσέγγισης» υλοποιείται από το Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας/Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων - Υγροτόπων σε συνεργασία με την Περιφέρεια Πελοποννήσου, την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης και τον Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού. Το έργο ξεκίνησε τον Ιανουάριο του έτους 2009 και αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Ιούνιο του 2013. Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα 3.035.791,00 ευρώ, εκ των οποίων ποσό 2.270.468,09 ευρώ (74,79%) αποτελεί Κοινοτική χρηματοδότηση. Το έργο συγχρηματοδοτείται από τη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος - Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Οι δράσεις του έργου τις οποίες υλοποίησε ο Φορέας Διαχείρισης κατά το έτος 2011 ήταν οι ακόλουθες:

ΔΡΑΣΗ D1: WEB SITE

Η ιστοσελίδα του έργου: www.parnonaslife.gr λειτουργεί κανονικά και ανανεώνεται τακτικά από το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού. Στην ιστοσελίδα παρουσιάζονται οι ενέργειες, οι στόχοι, τα παραδοτέα και τα αποτελέσματα του έργου Life+, καθώς επίσης παρουσιάζεται κάθε είδους τεχνικό και ενημερωτικό υλικό το οποίο παράγεται κατά τη διάρκεια του έργου (κείμενα, προκηρύξεις, γραφήματα, πίνακες, παρουσιάσεις και φωτογραφικό υλικό).

ΔΡΑΣΗ D2: ΦΥΛΛΑΔΙΟ, ΕΚΛΑΪΚΕΥΜΕΝΟΣ ΟΔΗΓΟΣ, ΣΗΜΑΝΣΕΙΣ, ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ο Ανάδοχος, στα πλαίσια σύμβασης, με την οποία ανέλαβε τη «Δημιουργία Φυλλαδίου, Εκλαϊκευμένου Οδηγού, Σημάνσεων, Τεχνικής Έκδοσης» του έργου Life+ «Αποκατάσταση των δασών *Pinus nigra* στον Πάρνωνα (GR2520006) μέσω μιας δομημένης προσέγγισης» έχει ολοκληρώσει και παραδώσει την Α' & Β' Φάση των υπηρεσιών που του έχουν ανατεθεί σύμφωνα με τα Άρθρα 2, 5 και 27 της υπογραφείσας Σύμβασης και την Προκήρυξη. Η Α' Φάση αφορούσε α) την δημιουργία ενός ενημερωτικού τρίπτυχου φυλλαδίου και β) την δημιουργία - τοποθέτηση σημάνσεων/ πινακίδων έργου, ενώ η Β' Φάση αφορούσε γ) τη δημιουργία τεχνικής έκθεσης/πρακτικών συνεδρίου.

Ολοκλήρωση της Α' Φάσης

α) Το τρίπτυχο ενημερωτικό φυλλάδιο παρουσιάζει τους σκοπούς του έργου, τις δράσεις που περιλαμβάνει, τα αναμενόμενα αποτελέσματα αυτού και σύντομη περιγραφή της περιοχής. Το φυλλάδιο, που παραδόθηκε σε 5.000 αντίτυπα (4.000 στα ελληνικά και 1.000 στα αγγλικά) και σε ηλεκτρονική μορφή (αρχείο pdf), διανέμεται στους επισκέπτες της περιοχής (συμπεριλαμβανομένων των αλλοδαπών), στις κυβερνητικές και μη κυβερνητικές οργανώσεις και είναι επίσης διαθέσιμο από τον ιστοχώρο του έργου (www.parnonaslife.gr) στο ευρύ κοινό. Το φυλλάδιο θα συνεχίσει να διανέμεται κανονικά, μέχρι της εξαντλήσεώς του.

β) Οι τρεις πινακίδες σήμανσης έχουν κατασκευαστεί και έχουν τοποθετηθεί σε καίρια σημεία στην περιοχή υλοποίησης του έργου, σύμφωνα με τις υποδείξεις του Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα – Υγροτόπου Μουστού.

Ολοκλήρωση της Β' Φάσης

Τα πρακτικά του συνεδρίου που πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2009 και αποτελούν την τεχνική έκδοση του έργου, ολοκληρώθηκαν και παραδόθηκαν σε 500 αντίτυπα στην ελληνική και αγγλική γλώσσα. Η τεχνική έκδοση του έργου / πρακτικά του Συνεδρίου έχουν διανεμηθεί στους εταίρους του έργου και στους ομιλητές του συνεδρίου, ενώ αναμένεται να παραδοθούν στο προσεχές μέλλον από τον Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωννα-Υγροτόπου Μουστού στα αρμόδια γραφεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος, στις αρμόδιες διευθύνσεις της Περιφέρειας Πελοποννήσου, καθώς επίσης στα Δασαρχεία της επικράτειας που εξαπλώνεται η μαύρη πεύκη.

ΔΡΑΣΗ D3 B): ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΑΙΝΙΑΣ

Ο Ανάδοχος για την «Παραγωγή Κινηματογραφικού Υλικού (DVD)» του έργου Life+ «Αποκατάσταση των δασών *Pinus nigra* στον Πάρνωννα (GR2520006) μέσω μιας δομημένης προσέγγισης», έχει ξεκινήσει την υλοποίηση της υπηρεσίας που του έχει ανατεθεί σύμφωνα με τα Άρθρα 2 και 5 της από 12/10/2009 Σύμβασής του και την Προκήρυξη. Έχει ήδη πραγματοποιήσει αρκετές λήψεις πεδίου και έχει οριστικοποιήσει το προκαταρκτικό σενάριο της ταινίας. Η ταινία έχει ως θέμα την κάλυψη όλων των δράσεων και χαρακτηριστικών του Έργου, από την αρχή της υλοποίησής του μέχρι και τις προσπάθειες αποκατάστασης. Έως 30/6/2012 θα έχει παραχθεί η 1η έκδοση της ταινίας και το αργότερο έως την 31/10/2012 θα έχει ολοκληρωθεί η υπηρεσία, με την παράδοση 200 ταινιών (DVD) σε δύο γλώσσες (150 στην ελληνική γλώσσα και 50 στην αγγλική γλώσσα).

ΔΡΑΣΗ D.7: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΣΩ ΤΥΠΟΥ

Αυτή η δράση αποσκοπεί στη συνεχή παρουσίαση των ενεργειών και των αποτελεσμάτων του προγράμματος με τη δημοσίευση δελτίων τύπου, μέσω του τοπικού και εθνικού Τύπου. Μέχρι στιγμής έχουν δημοσιευθεί δεκατρία (13) δελτία τύπου εκ των οποίων τρία δημοσιεύθηκαν το 1ο εξάμηνο του έτους 2011. Αυτές οι δημοσιεύσεις περιέχουν πληροφορίες για τη συμβολή του δικτύου Natura 2000 στην προστασία των δασών και ενημερώσεις για την πρόοδο του έργου LIFE07 NAT/GR/000286. Εν συνεχεία παρατίθενται οι τίτλοι των δελτίων τύπου και οι ημερομηνίες αποστολής τους για δημοσίευση.

2011

1. Πάρνωννας: Ξεκινά η αναδάσωση (14/1/2011)
2. Σύσκεψη για τα έργα αναδάσωσης (27/1/2011)
3. Παγκόσμια ημέρα περιβάλλοντος (5/6/2011)

Τα παραπάνω δελτία τύπου στάλθηκαν για δημοσίευση σε ραδιόφωνα, εφημερίδες και τηλεοπτικούς σταθμούς και δικτυακούς του τοπικού κυρίως τύπου. Οι αποδέκτες τους αριθμούσαν στους εκατό (100) περίπου σε αριθμό ανά αποστολή.

Κεφάλαιο 5

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2012

Ακολουθως παρουσιάζονται οι προγραμματισμένες ενέργειες-δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης που θα υλοποιηθούν από τον Φορέα Διαχείρισης μέσα στην χρονική περίοδο του 2012.

Ενημέρωση κοινού – Δημοσιότητα – Διάχυση ενημέρωσης

Η πληροφόρηση, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σε θέματα που αφορούν στην οικολογική και ιστορική-πολιτιστική αξία της περιοχής, άρα και στη συνεπαγόμενη ανάγκη προστασίας και διατήρησης της, μπορεί να βασιστεί σε μεγάλο βαθμό και στην προώθηση κατάλληλων ενεργειών ενημέρωσης, δημοσιότητας και προβολής. Γι' αυτό πρόκειται να διεξαχθούν τρεις διαγωνισμοί.

Ο πρώτος πρόχειρος διαγωνισμός που θα διεξαχθεί εντός του 2012 θα αφορά στην:

- Παραγωγή Υλικού προώθησης και προβολής
- Δημιουργία Βιβλίου με τίτλο "Το Αλφαβητάρι του Πάρνωνα"
- Δημιουργία Φυλλαδίου με τα μέτρα προστασίας «Προστατευόμενης Περιοχής Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού»
- Δημιουργία Οδηγού χλωρίδας «Προστατευόμενης Περιοχής Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού»
- Δημιουργία Χάρτη «Προστατευόμενης Περιοχής Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού»
- Δημιουργία Ενημερωτικού εγχειρίδιου με τίτλο «Προστατευόμενη Περιοχή Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού»
- Δημιουργία Φυλλαδίου ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης για τους κατοίκους της προστατευόμενης περιοχής Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού
- Τύπωσηπέντεετήσιων εκθέσεων αξιολόγησης
- Δημιουργία Οικοτουριστικού οδηγού «Προστατευόμενης Περιοχής Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού»

Για τη δημιουργία του έντυπου ενημερωτικού υλικού ο Φορέας Διαχείρισης θα παρέχει τα κείμενα στην ελληνική γλώσσα και το διαθέσιμο φωτογραφικό υλικό. Ο ανάδοχος του έργου θα έχει την υποχρέωση μεταξύ άλλων για την αξιόπιστη μετάφραση και την επιμέλεια των κειμένων, (επιστημονικών & λογοτεχνικών) στην Αγγλική γλώσσα, την αγορά φωτογραφιών σχετικών με την Προστατευόμενη Περιοχή Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού, την εικονογράφηση, την εικαστική σχεδίαση των χαρτών, την καλλιτεχνική επιμέλεια εξωφύλλων και εκδόσεων, τον γραφιστικό σχεδιασμό, την εκτύπωση, τη συσκευασία και τη μεταφορά στις εγκαταστάσεις του Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού στο Άστρος Κυνουρίας, σύμφωνα με τις υποδείξεις του Φορέα Διαχείρισης.

Ο δεύτερος διαγωνισμός που θα διεξαχθεί εντός του 2012 θα αφορά τις ενημερωτικές πινακίδες και πίνακες θα περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Έναν (1) πίνακα ανακοινώσεων για το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Άστρος,
- Μία (1) ενημερωτική πινακίδα για την τοποθέτησή της έξωθεν του Κέντρο Ενημέρωσης Αγίου Πέτρου,

- Πινακίδες κατεύθυνσης,
- Πινακίδες οριοθέτησης,
- Εξειδικευμένες πινακίδες ενημέρωσης εντός της ΠΠ,
- Πινακίδες για τις περιοχές Απόλυτης Προστασίας (Συστάδα δενδρόκεδρου Μονής Μαλεβής και υγροτόπου Μουστού).

Για τη δημιουργία των πινακίδων ενημέρωσης ο Φορέας Διαχείρισης θα παρέχει τα κείμενα στην ελληνική γλώσσα και το διαθέσιμο φωτογραφικό υλικό. Ο ανάδοχος του έργου θα έχει την υποχρέωση μεταξύ άλλων της δημιουργίας των μακετών και την παραγωγή των πινακίδων, τη συσκευασία, τη μεταφορά και την τοποθέτησή τους σύμφωνα με υποδείξεις του Φορέα Διαχείρισης.

Ο τρίτος διαγωνισμός που θα διεξαχθεί εντός του 2012 θα αφορά σε καταχωρήσεις, ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά σποτ για την προβολή της οικολογικής αξίας και της ΠΠ και θα περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Παραγωγή ραδιοφωνικού μηνύματος τριάντα δευτερολέπτων και μετάδοσή του σε εθνική και περιφερειακή εμβέλεια,
- Παραγωγή τηλεοπτικού μηνύματος ενός λεπτού και προβολή του σε εθνική και περιφερειακή εμβέλεια,
- Παραγωγή τεσσάρων 15 λεπτών ταινιών. Οι ταινίες θα διατίθενται σε δύο γλώσσες (ελληνικά, αγγλικά) και θα στοχεύουν στην ανάδειξη όλων των αξιών και λειτουργιών της ΠΠ (οικολογικών, αισθητικών, ιστορικών, πολιτιστικών), στην αναγκαιότητα της προστασίας και στα μέτρα που εφαρμόζονται για τη διατήρησή της,
- Παραγωγή 30λεπτης ταινίας,
- Καταχωρήσεις-Δημοσιεύσεις σε εφημερίδες και περιοδικά εθνικής και περιφερειακής κυκλοφορίας.

Συνεργασίες

Ένα ιδιαίτερα χρήσιμο εργαλείο που αφορά στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού πάνω στο θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος και συγκεκριμένα της προστατευόμενης περιοχής Όρους Πάρνωννα και Υγροτόπου Μουστού είναι οι συνεργασίες με εκπαιδευτικούς φορείς και αρμόδια υπουργεία.

Υπουργείο Παιδείας

Ο ΦΔ πρόκειται να αποστείλει επαναληπτική επιστολή στο Υπουργείο εστάλη προς το αρμόδιο Τμήμα Περιβαλλοντικής Αγωγής της Διεύθυνσης Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων του Υπουργείου Παιδείας, προκειμένου να χορηγηθεί άδεια επίσκεψης του Φορέα Διαχείρισης στα σχολεία Αρκαδίας και Λακωνίας, εντός της προστατευόμενης περιοχής, για το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013.

Στη συνέχεια θα αποσταλούν ενημερωτικές επιστολές σε όλες τις σχολικές μονάδες εντός των ορίων της προστατευόμενης περιοχής Όρους Πάρνωννα και Υγροτόπου Μουστού προκειμένου να γνωστοποιηθεί χορήγηση άδειας επίσκεψης σε αυτές από το αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας, προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι επισκέψεις περιβαλλοντικής ενημέρωσης από το προσωπικό του Φορέα Διαχείρισης.

ΚΠΕ Νέας Κίου Αργολίδας - ΚΠΕ Καστρίου Αρκαδίας

Το Τμήμα Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης και Δημοσιότητας έχοντας αντιληφθεί τη σημασία και την αναγκαιότητα της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης έχει ξεκινήσει συνεργασίες με τα ΚΠΕ Νέας Κίου στην Αργολίδα καθώς και με το ΚΠΕ Καστρίου Αρκαδίας συμβάλλοντας έτσι στο πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης μαθητών και εκπαιδευτικών.

Στο πλαίσιο της παραπάνω δράσης θα ανταλλάσσεται σε μηνιαία βάση το Πρόγραμμα όλων των εκπαιδευτικών επισκέψεων των σχολείων και των ξεναγήσεων στην Προστατευόμενη Περιοχή Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστου, που αφορά τόσο στα ΚΠΕ όσο και στον ΦΔ.

Με αυτόν τον τρόπο ενθαρρύνεται η καλύτερη οργάνωση της συνεργασίας των τριών φορέων προκειμένου να βελτιστοποιείται η εμπειρία της επίσκεψης των μαθητικών ομάδων στην ΠΠ. Με αυτό τον τρόπο συνδυάζονται οι δραστηριότητες παιδαγωγικού χαρακτήρα στην περιοχή (που διοργανώνονται από τα ΚΠΕ) με τις οργανωμένες ξεναγήσεις (που προσφέρονται από το εξειδικευμένο προσωπικό του ΦΔ).

Ημερίδες

Η διοργάνωση δύο θεματικών ημερίδων που θα έχουν ως στόχο τη γνωριμία του ευρύτερου κοινού με την πανίδα, τη χλωρίδα και τους φυσικούς οικοτόπους της περιοχής και η διοργάνωση μίας ημερίδας με θέματα α) την γενική παρουσίαση της ΠΠΟΠΥΜ και β) τις δυνατότητες που προσφέρουν οι φυσικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες της ΠΠ για την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως ο οικότουρισμός και ο αγροτουρισμός. Οι ενέργειες αυτές κρίνονται απαραίτητες σε μια προσπάθεια α) ενημέρωσης και κατάρτισης του πληθυσμού και των επισκεπτών γύρω από θέματα αναγόμενα στην διατήρηση των προστατευτέων αντικειμένων στις περιοχές ευθύνης του ΦΔ και β) ανάπτυξης και προώθησης των εναλλακτικών μορφών τουρισμού και της κοινωνικοοικονομικής ευημερίας της ευρύτερης περιοχής, μέσω της ανταλλαγής των επιστημονικών απόψεων αλλά και της ανάδειξης των καλών πρακτικών εφαρμογής σε άλλες προστατευόμενες περιοχές.

Προώθηση συμμετοχικής διαδικασίας

Οι στόχοι της δράσης αυτής αφορούν στην ενημέρωση για τις δράσεις που λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο της λειτουργίας του Φορέα Διαχείρισης, στην ενημέρωση για τους περιορισμούς που θέτει η εθνική και κοινοτική νομοθεσία αναφορικά με την προστασία της περιοχής, στην κατάρτιση για μεθόδους ορθής πρακτικής αναφορικά με την άσκηση ανθρώπινων δραστηριοτήτων, στην προώθηση προγραμμάτων δράσης και διαχειριστικών μέτρων στο πλαίσιο της δημιουργίας ενός νέου μοντέλου ανάπτυξης βασισμένο στην αρχή της αειφορίας. Θα οργανώνονται αποκλειστικά από το προσωπικό του ΦΔ ή σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές. Επιπλέον, η εν λόγω δράση στοχεύει στη δημιουργία σχέσεων εμπιστοσύνης και αλληλεγγύης και στην καλλιέργεια συμμετοχικών διαδικασιών στη λήψη αποφάσεων για την προστασία της περιοχής.

Οργάνωση εθελοντικής δομής

Ο Φορέας Διαχείρισης με στόχο την ανάπτυξη εθελοντικών δράσεων για την προστασία και την ανάδειξη των στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος και της φυσικής κληρονομιάς στην προστατευόμενη περιοχή Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστου κάλεσε όσους φορείς ενδιαφέρονταν να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα εθελοντισμού το οποίο διοργανώνει. Για το ξεκίνημα της συνεργασίας μεταξύ του Φορέα Διαχείρισης και των ΟΤΑ της ευρύτερης περιοχής του Πάρνωνα, ζήτησε γραπτώς να αποσταλούν οι καταστάσεις εθελοντών διέθεταν στο αρχείο του Τμήματος Πολιτικής Προστασίας.

Το Τμήμα Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης και Δημοσιότητας έχοντας ως προτεραιότητα των ενεργειών ευαισθητοποίησης τη συνεργασία με τους υπάρχοντες εθελοντές της περιοχής, πρόκειται να οργανώσει πρόγραμμα εκπαίδευσης μεμονωμένων εθελοντών και εθελοντικών ομάδων πάνω σε δραστηριότητες φύλαξης, επόπτευσης και ενημέρωσης. Το πρόγραμμα αυτό με την σωστή συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων μπορεί να εξελιχθεί σε ένα από τα σημαντικότερα προγράμματα, σε επίπεδο αειφορικής διαχείρισης και προστασίας των σημαντικών και ευαίσθητων οικοσυστημάτων της προστατευόμενης περιοχής.

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην προσέγγιση και ενεργοποίηση των κατοίκων της περιοχής, οι οποίοι και μπορούν να ανταποκριθούν πιο άμεσα στο κάλεσμα του Φορέα Διαχείρισης. Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, προβλέπεται να υλοποιηθούν ημερίδες, σεμινάρια εκπαίδευσης, δημιουργία ηλεκτρονικής βάσης με τα στοιχεία των εθελοντών, διοργάνωση τακτικών εθελοντικών δράσεων, καθώς και συναντήσεις με την τοπική κοινωνία.

Ξεναγήσεις επισκεπτών

Τα τρία Κέντρα ενημέρωσης θα εξακολουθήσουν να δέχονται επισκέπτες (μεμονωμένους και ομάδες) οι οποίοι και θα ξεναγούνται στους ειδικά διαμορφωμένους χώρους τους ακολουθώντας τη διαδικασία αποστολής του εντύπου ΑΙΤΗΣΗ ΞΕΝΑΓΗΣΗΣ προκειμένου να συμπληρωθεί από τον υπεύθυνο εκπρόσωπο της ομάδας και να αποσταλεί πίσω στο Φορέα προκειμένου να εκδοθεί η σχετική άδεια. Σύμφωνα με το άρθρο 5 της υπ' αριθμ. 33999/2010 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ/353/ΑΑΠ/6.9.2010) «Άδειες επιστημονικής έρευνας και άδειες ξενάγησης χορηγούνται και από τον Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού για τις Περιοχές Απόλυτης Προστασίας και τις Περιοχές Προστασίας της Φύσης». Στην περίπτωση που το πρόγραμμα οργανωμένων επισκεπτών περιλαμβάνει επίσκεψη στις προαναφερθείσες περιοχές, οφείλουν να ενημερώνουν τον Φορέα Διαχείρισης προκειμένου να χορηγηθεί άδεια ξενάγησης.

Ο Φορέας Διαχείρισης για το έτος του 2012 στοχεύει να ξεναγήσει 3000 άτομα (μεμονωμένους και ομάδες), ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό την επισκεψιμότητα της ΠΠ και τονώνοντας την τοπική οικονομία.

Ξεναγήσεις σχολείων

Το Τμήμα Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης και Δημοσιότητας στοχεύει να ξεπεράσει τους 2.500 μαθητές και εκπαιδευτικούς, οι οποίοι πρόκειται να ξεναγηθούν τόσο στα τρία Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης όσο και στην ΠΠ. Στο πλαίσιο αυτής της στόχευσης θα γίνεται τακτική επικοινωνία με τις σχολικές μονάδες εντός και πλησίον της ΠΠ τόσο μέσω των ΜΜΕ όσο και τηλεφωνικώς.

Ομοίως με τις ξεναγήσεις των επισκεπτών, η μέθοδος γραπτής επικοινωνίας η οποία θα ακολουθείται είναι η αποστολή του εντύπου [Αίτηση Ξενάγησης](#) στη ενδιαφερόμενη σχολική μονάδα. Η εν λόγω αίτηση αφού επιστραφεί στον ΦΔ συμπληρωμένη και υπογεγραμμένη από τον υπεύθυνο εκπρόσωπο περιβαλλοντικής εκπαίδευσης θα χορηγείται η σχετική άδεια και θα προγραμματίζεται η επίσκεψη του Σχολείου.

Εκδηλώσεις – Περιβαλλοντική ενημέρωση

Ο Φορέας Διαχείρισης για το έτος του 2012 προγραμματίζει να διοργανώσει και να συμμετάσχει σε διάφορες εκδηλώσεις, περιβαλλοντικές δράσεις και πρωτοβουλίες, εξίσου στους Νομούς Αρκαδίας και Λακωνίας, οι οποίες συνοπτικά είναι οι ακόλουθες:

1. Επισκέψεις σε σχολεία της ΠΠ με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Υγροτόπων 2 Φεβρουαρίου 2012.
2. Περιβαλλοντικές δραστηριότητες στα πλαίσια της Εβδομάδας Τεχνητής Φωλιάς 2012 (Nest Box Week) σε σχολεία της ΠΠ.
3. Συμμετοχή του Φορέα Διαχείρισης στις γαστρονομικές εκδηλώσεις για τα εδώδιμα μανιτάρια του Πάρνωνα, στο Δήμο Βόρειας Κυνουρίας, κατά το διάστημα του Απριλίου 2012.
4. Συμμετοχή του Φορέα Διαχείρισης στην διεθνή εθελοντική καμπάνια "Let's Do It" την Κυριακή 29η Απριλίου 2012.
5. Συμμετοχή του Φορέα Διαχείρισης στην Γιορτή των φαραγγίων στη Σίταινα Αρκαδίας κατά το διάστημα 18-20 Μαΐου 2012.

6. Συμμετοχή για 4η συνεχόμενη χρονιά στην πανελλαδική εκστρατεία «Καθαρίστε τη Μεσόγειο, κατά το διάστημα του Μαΐου 2012 με στόχο την περιβαλλοντική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση όλων των πολιτών, την ενδυνάμωση του θεσμού του εθελοντισμού.
7. Περιβαλλοντική ενημέρωση για την προστατευόμενη περιοχή Πάρνωνα Υγροτόπου Μουστού σε σχολεία εντός των ορίων αρμοδιότητας του Φορέα διαχείρισης, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος, κατά το διάστημα του Ιουνίου 2012.
8. Συμμετοχή στην 6^η Πανελλήνια Εξόρμηση Ερασιτεχνών Αστρονόμων που θα γίνει στον Πάρνωνα από 20 έως 22 Ιουλίου 2012 από την [Αστρονομική Ένωση Σπάρτης "Διός Κούροι" Αστρονομική Εταιρεία Πάτρας "Ωρίων"](#) στο ορειβατικό καταφύγιο του ΕΟΣ Σπάρτης.
9. Συμμετοχή στην 15^η Γιορτή Τσακωνικής Μελιτζάνας του Δήμου Νότιας Κυνουρίας.
10. Συμμετοχή του Φορέα Διαχείρισης στην Γιορτή του Δάσους στην Καστάνιτσα Κυνουρίας, κατά το διάστημα του Αυγούστου 2012.
11. Συμμετοχή του Φορέα Διαχείρισης στην Ποδηλατοδρομία του Δήμου Βόρειας Κυνουρίας το Σεπτέμβριο του 2012 με αφορμή την Παγκόσμια ημέρα μετακίνησης χωρίς αυτοκίνητο.
12. Διοργάνωση «Εκδήλωσης γνωριμίας με τα μεταναστευτικά πουλιά» τον Οκτώβριο 2012 με αφορμή τους πρώτους φτερωτούς επισκέπτες του Υγροτόπου Μουστού για το έτος 2012.
13. Περιβαλλοντικές δράσεις στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Καστάνιτσας με αφορμή την Γιορτή Καστάνου κατά το διάστημα του Οκτωβρίου 2012.

Τέλος, ο Φορέας Διαχείρισης για το έτος 2012 προγραμματίζει να συμμετάσχει σε διάφορες σημαντικές τοπικές γιορτές π.χ. στον Δήμο Νότιας Κυνουρίας τη Γιορτή του Ψαρά το τέλος Αυγούστου με αρχές Σεπτέμβρη στον Τυρό και τη Γιορτή των Μελισσοουργών στις αρχές Αυγούστου στα Μέλανα και στον Δήμο Ευρώτα τη Γιορτή του Γερακίσου Μετανάστη στο κάστρο στο τέλος Ιουλίου με αρχές Αυγούστου στο Γεράκι.

Κατάρτιση – Επιμόρφωση προσωπικού

Το προσωπικό του Τμήματος Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης και Δημοσιότητας, θα συνεχίσει να συμμετέχει ενεργά σε διάφορα προγραμματισμένα αλλά και έκτακτα επιμορφωτικά προγράμματα και σεμινάρια.

Εντός του μήνα Μάρτιου, προγραμματίζεται να παρουσιαστεί από το Τμήμα Poster στα πλαίσια του 1^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Marketing & Branding Τόπου, που θα πραγματοποιηθεί στο Βόλο 30 Μαρτίου – 1η Απριλίου 2012, στον Θεματικό Άξονα 4 Η σύνδεση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης με την προβολή της ταυτότητας των προορισμών με τίτλο «Προσέλκυση επισκεπτών σε προστατευόμενες περιοχές. Η πρόκληση του Πάρνωνα».

Δελτία τύπου

Το Τμήμα Πληροφόρησης Εκπαίδευσης & Δημοσιότητας το οποίο είναι μεταξύ άλλων υπεύθυνο για την επικοινωνία του Φορέα Διαχείρισης με τα τοπικά και περιφερειακά ΜΜΕ θα εξακολουθήσει να αποστέλλει ενημερωτικά Δελτία Τύπου με στόχο την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση του ευρέως κοινού. Η θεματολογία των Δελτίων Τύπου θα είναι ποικίλη και θα αφορά τόσο στις εκδηλώσεις και στις δράσεις του Φορέα όσο και στις επισκέψεις σχολείων και ομάδων επισκεπτών στα Κέντρα Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης.

Επισκέψεις πεδίου – Καταγραφή ειδών

Οι τρεις ξεναγοί του Φορέα Διαχείρισης θα εξακολουθήσουν να συμμετέχουν ενεργά σε επισκέψεις πεδίου για την καταγραφή της πανίδας και χλωρίδας συμπληρώνοντας τα ειδικά Δελτία Παρακολούθησης που έχουν συνταχθεί από το προσωπικό του Φορέα προκειμένου να ενισχυθεί το πρόγραμμα παρακολούθησης και η εκπαίδευση τους στην αναγνώριση και παράλληλα την εποχική καταγραφή του πληθυσμού των ειδών. Σημειώνεται πως στο σύστημα επιστημονικής

παρακολούθησης (monitoring) που θα τεθεί σε εφαρμογή από το έτος 2012 οι Ξεναγοί θα συμβάλουν ως μέλη των Ομάδων Έργου στην καταγραφή και παρακολούθηση ειδών.

Δικτυακός τόπος

Επιδίωξη του Τμήματος Πληροφόρησης, Εκπαίδευσης & Δημοσιότητας, με τη συνεργασία και των υπολοίπων στελεχών του Φορέα Διαχείρισης, είναι ο συνεχής εμπλουτισμός και η ενημέρωση του δικτυακού τόπου του Φορέα Διαχείρισης προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι χρήστες του διαδικτύου να βρίσκουν επικαιροποιημένες πληροφορίες για τις υλοποιούμενες δράσεις του Φορέα.

Κοινωνική δικτύωση

Ο Φορέας Διαχείρισης θα εξακολουθήσει να ενημερώνει και να παρακολουθεί καθημερινά την σελίδα <http://www.facebook.com/profile.php?id=1538658621> στο facebook καθώς επίσης και το κανάλι στο YouTube <http://www.youtube.com/user/populus2012> όπου θα συνεχίσουν να προβάλλονται οι δράσεις του Φορέα Διαχείρισης για τις οποίες παράχθηκαν εφαρμογές video για την καλύτερη επικοινωνία με τα ΜΜΕ.

Δράσεις εκτός ΕΠΠΕΡΑΑ

Πρόγραμμα LIFE+

Οι Ξεναγοί του ΦΔ προβλέπεται να πραγματοποιήσουν προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στα σχολεία της ευρύτερης περιοχής η οποία έχει πληγεί από τις πυρκαγιές του έτους 2007. Τα προγράμματα θα περιλαμβάνουν εκπαιδευτικά παιχνίδια με τους μαθητές και εκτενέστατη ενημέρωση τους σχετικά με τις δράσεις του έργου LIFE07 NAT/GR/000286, τη σημασία της μαύρης πεύκης για την προστατευόμενη περιοχή και τις καταστροφικές βλάβες των πυρκαγιών.

Σχέδιο Δράσης – Έκθεση Αξιολόγησης Πεπραγμένων

Στο τέλος του έτους, προκειμένου να γίνεται ορθά η παρακολούθηση των πεπραγμένων θα συντάσσεται Έκθεση Αξιολόγησης των δράσεων που εφαρμόστηκαν για την ανάδειξη της προστατευόμενης περιοχής κατά τη διάρκεια του έτους. Η αναγκαιότητα υλοποίησης της Έκθεσης Αξιολόγησης συμβάλλει στην παρακολούθηση των αποτελεσμάτων αυτών και πρέπει να γίνεται σε συνεχή βάση με στόχο την ανανέωση, διαμόρφωση και προσαρμογή των δράσεων που ο Φορέας Διαχείρισης υλοποιεί κάθε φορά.

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε πως καθίσταται προφανές ότι μέσα από σωστά σχεδιασμένα έργα περιβαλλοντικής ενημέρωσης, ο Φορέας Διαχείρισης μπορεί να επηρεάσει και να αλλάξει στάσεις, απόψεις και συμπεριφορές κοινωνικών ομάδων, καθώς επίσης να προωθήσει τη συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας και των εμπλεκόμενων φορέων στη διαχείριση της προστατευόμενης περιοχής.

Παράρτημα

Νομοθεσία της προστατευόμενης περιοχής

Εθνική νομοθεσία για τις προστατευόμενες περιοχές

- Ν. 856/37 «Περί Εθνικών Δρυμών»
- Ν. 1456/50 «Τοπία Φυσικού Κάλλους»
- Ν.Δ. 86/69 «Δασικός Κώδικας»
- Ν. 1650/86 «Για την προστασία του περιβάλλοντος»
- Ν. 2742/99 «Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη και άλλες διατάξεις»
- Ν. 3937/11 «Διατήρηση της Βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις»

Διεθνείς συμβάσεις και Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- «Συμφωνία επί των Διεθνούς ενδιαφέροντος Υγροτόπων, ιδία ως Υγροβιότοπων» γνωστή ως Σύμβαση Ramsar.
- Σύμβαση για τη διατήρηση των αποδημητικών ειδών που ανήκουν στην άγρια πανίδα (Bonn Convention).
- Σύμβαση για την προστασία της Άγριας Ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης (Bern convention).
- Οδηγία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για τη διατήρηση των άγριων πτηνών (79/409/ΕΟΚ).
- Οδηγία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την προστασία των φυσικών οικοτόπων και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (92/43/ΕΟΚ).
- Ευρωπαϊκή Σύμβαση για το τοπίο.

Κ.Υ.Α.

Κ.Υ.Α. υπ' αριθμ. 33999 «Καθορισμός χρήσεων όρων και περιορισμών δόμησης για την προστασία χερσαίων και υδατινών εκτάσεων των Δήμων Βόρειας Κυνουρίας, Λεωνιδίου, Σκίριτιδας και Τυρού του Ν. Αρκαδίας, των Δήμων Θεραπνών, Οινούντος και Γερόνθρων του Ν. Λακωνίας και των κοινοτήτων Κοσμά (Ν. Αρκαδίας) και Καρυών (Ν. Λακωνίας) της περιοχής όρους Πάρνωννα-Υγροτόπου Μουστού», (ΦΕΚ 353/ΑΑΠ/6-9-2010) και τροποποίηση αυτής (ΦΕΚ 160/ΑΑΠΘ/16-6-2011)

Άρθρο 5

Άδειες επιστημονικής έρευνας και άδειες ξενάγησης χορηγούνται και από τον Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωννα και Υγροτόπου Μουστού για τις Περιοχές Απόλυτης Προστασίας και τις Περιοχές Προστασίας της Φύσης. Οι άδειες επιστημονικής έρευνας που χορηγούνται από τις καθ' ύλη αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς ισχύουν και εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις που τις διέπουν, εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις της παρούσας απόφασης και στους ειδικότερους όρους του αντίστοιχου Κανονισμού Διοίκησης και Λειτουργίας του Φορέα Διαχείρισης.

Χρήσιμα έντυπα ξεναγών

[Αίτηση χορήγησης άδειας ξενάγησης](#)

[Κανόνες Ορθής Συμπεριφοράς Προστατευόμενης Περιοχής Πάρνωννα – Μουστού](#)